



Samen naar een vitaler Scherpenzeel

Sport- en Preventieakkoord 2020-2022



Nationaal Sportakkoord Sport verenigt Nederland

Onderstaande partijen ondertekenen dit akkoord integraal en verklaren hun handtekening de volledige inhoud te onderschrijven en uit te dragen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten /
Vereniging Open en Gemeenten

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]
Noordwijk
[Handwritten signature]

Ministerie van Volksgezondheid,
Wetenschap en Sport

[Handwritten signature]
BKAO
[Handwritten signature]

NOOR

[Handwritten signature]
MA
[Handwritten signature]

Voorwoord

Vol trots schrijf ik dit voorwoord voor ons lokale, Scherpenzeelse Sport- en preventieakkoord. Want dit is een presentatie door en voor Scherpenzeel! Ik zat voor mezelf te bedenken wat ik hier over zou willen zeggen.

Tegenwoordig gaat het vaak over preventie, want voorkomen is beter dan genezen. Maar het klinkt ook een beetje ongezellig en doelgericht. Je moet voldoende bewegen, je moet gezond eten, hoe krijgen en houden we onze inwoners vitaal? Bij sport gaat het al gauw over winnen, de beste zijn.

Wat mij betreft is meedoen belangrijker dan winnen. Zelf ben ik niet meteen een sporter te noemen. Maar natuurlijk weet ik ook dat het belangrijk is om in beweging te blijven en aan je gezondheid te werken. Sporters in hart en nieren, hebben de weg naar onze prachtige sportverenigingen vast al gevonden. En gepassioneerde gezonde eters, zijn waarschijnlijk dagelijks al veel bezig met een gezonde leefstijl.

Ik richt me daarom vooral tot diegene, die net als ik, misschien niet zo vanzelfsprekend aan het sporten gaat. Of wat meer moeite moet doen om een gezonde leefstijl te hanteren. Want ik herken dat. Ik vind het heerlijk om zelf bezig te zijn, thuis, met mijn eigen dingen. Ik geniet niet per se van de competitie. Maar ik wil wel graag gezond blijven en ik weet ook dat ik daarvoor moet bewegen, gezonder kan eten, en dat het goed is om onder de mensen te zijn. Dat het fijn is als je dat in een gezonde omgeving kan doen waarin anderen je helpen om over die drempel te gaan!

Met dit akkoord willen we iedereen, zeker ook diegene die hier ook wat meer moeite mee heeft, jong of oud, helpen om mee te doen. Niet om dat het moet, niet omdat je moet presteren en niet omdat anderen het vinden. Maar gewoon om iedereen die zelf best graag wil, maar het lastig vindt, op weg te helpen. Door te werken aan gezonde sportkantines, aan rookvrije speeltuinen, aan meer mogelijkheden om laagdrempelig te bewegen en door alle andere plannen zoals hierna genoemd.

In dit Scherpenzeelse sport- en preventieakkoord staat met welke stappen en stapjes we daar verder naar toe werken in Scherpenzeel. Hoe we samen met sportverenigingen, (zorg)partners, cultuurinstellingen en inwoners werken aan een vitaler Scherpenzeel. Want eerlijk is eerlijk, niet meedoen geeft op de lange termijn vaak ook geen fijn gevoel. Dus zet hem op, doe mee! Laten we er met elkaar iets moois van maken.



Henny van Dijk

Wethouder Sociaal Domein en Sport

Inleiding

De Gemeente Scherpenzeel heeft de ambitie om de rol van sport en bewegen binnen het sociaal domein te versterken. Met sport en bewegen is een enorme gezondheidswinst te behalen. Dit Sport- en Preventieakkoord is een eerste aanzet om -middels concrete plannen- deze winst in vitaliteit te boeken. Plannen die allemaal bijdragen aan 'het beleidsplan gezondheid sociaal domein'.

Dat een belangrijk kenmerk van Scherpenzeel 'gemeenschapszin' is, bleek toen werd besloten te gaan voor een lokaal Sport- en Preventieakkoord en dat in een relatief kort tijdsbestek moest worden gerealiseerd. Ook tijdens de tweede lockdown in 2020 zijn vele organisaties fysiek dan wel digitaal bijeen gekomen om samen innovatieve plannen te smeden die bijdragen aan de doelen van het Sport- en Preventieakkoord.

Sport- én Preventieakkoord

Scherpenzeel heeft de ontwikkeling van het Sportakkoord meteen aangegrepen om ook dit proces te benutten om een aantal preventieakkoord thema's te agenderen. En langs die route afspraken te maken en maatregelen te nemen met als doel om roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken. Binnen de sport bijvoorbeeld aan de hand van promotie en begeleiding bij de Gezonde Sportkantine, rookvrije sportaccommodaties en het monitoren én bijsturen van de motorische ontwikkeling van jeugd. Maar ook buiten het domein van sport, bijvoorbeeld middels de Gezonde school, het promoten van de gezonde keus in lokale horeca en laagdrempelige dagelijkse inspiratie om de beweegrichtlijn te behalen, in samenwerking met onderwijs, welzijn, horeca en het bedrijfsleven.

In deze versie staan nog alleen de Sportakkoord plannen opgenomen, aangezien de Preventieakkoord plannen in laatste fase van ontwikkeling zijn. Zodra deze definitief zijn, wordt dit document aangevuld tot het complete plan 'Samen naar een vitaler Scherpenzeel'.

De basis van Scherpenzeel

In Scherpenzeel is inclusiviteit belangrijk; iedereen moet kunnen sporten in de gemeente. Oud en jong, arm en rijk, beperkt of niet beperkt. Dat doen we door te verbinden en versterken. Een sociale kring en sterke netwerken (lokaal en regionaal) zorgen ervoor dat mensen zelfredzaam zijn. Door korte lijnen te realiseren tussen sportclub, onderwijs en thuissituatie of verzorgingstehuis, huisarts, fysio en wandelclub werken we aan een integrale aanpak. Een aanpak met scherpe blik op preventie. Om zo vroeg mogelijk 'erbij te zijn' en mensen naar een gezonde leefstijl te begeleiden.

De plannen die in dit akkoord zijn opgenomen, zijn het resultaat van inspiratiesessies, het lokaal Beleidsplan sociaal domein, de Nota gezondheidsbeleid 2020-2024 van VGGM, de thema's uit het Preventieakkoord én de ambities in de lokale Sportakkoorden van omliggende gemeenten, de lokale wensen en behoeften en enkele concrete plannen-smeed bijeenkomsten in de gemeente. Hierbij is binnen het Sportakkoord gekozen voor plannen op 4 ambities van het Nationaal Sportakkoord:



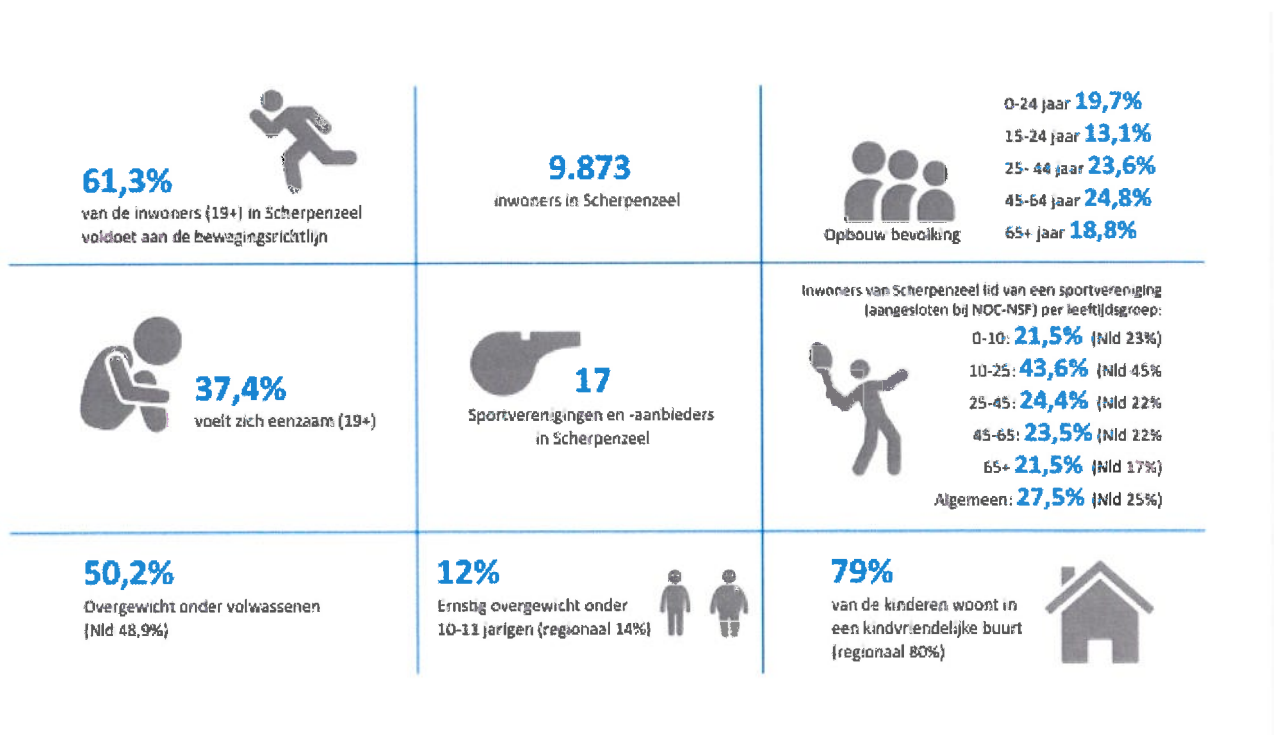
Binnen het Preventieakkoord zijn plannen gemaakt op het gebied van de onderwerpen:

1. Roken
2. (Overmatig) Middelengebruik
3. Overgewicht

Daarnaast zijn expliciet plannen gemaakt om factoren tegen te gaan die bijdragen aan deze problematieken, zoals laaggeletterdheid, eenzaamheid en financiële zorgen. Al deze onderwerpen en oorzakelijke factoren zijn ondergebracht in drie deelgebieden:



Scherpenzeel in cijfers



Sportakkoord thema's

1. Actiethema Vitale sportaanbieders benutten de kracht van sport

Positieve sportcultuur en vitale sport- en beweegaanbieders

Korte inleiding:

Veranderingen en trends in de maatschappij zorgen er voor dat vereniging en sportaanbieders scherp moeten blijven om in te spelen op de behoefte van de (potentiële) sporter en op maatschappelijke thema's. Dat gaat niet vanzelf, daar is kennis, flexibiliteit, creativiteit en daadkracht voor nodig. Het onderhouden en versterken van een sterk netwerk is een belangrijke bouwsteen om slimme samenwerkingen op te zetten. Zodat de ambities van een positieve sportcultuur gewaarborgd kunnen blijven; dat overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos gesport kan worden. Waar sport nooit ten koste gaat van het plezier van de sporter.

Dit maakt het van groot belang dat er in Scherpenzeel sterke en florerende sportaanbieders actief zijn, waar enerzijds iedereen welkom is en naar hartenlust kan sporten, en die anderzijds een sterke basis vormen om bepaalde (maatschappelijke) thema's aan te pakken. Ondersteuning en begeleiding hierin is belangrijk zodat sportaanbieders kunnen blijven doen waar zij goed in zijn: de sport organiseren en daarmee de kracht van sport benutten voor gezondheids- en maatschappelijke doeleinden.

1.1 Ondersteuningsprogramma sportaanbieders

Korte omschrijving: Veel sportclubs leven en sporten 'op hun eigen eilandje', terwijl veel zaken bij meerdere clubs relevant zijn en daarom (deels) ook in de kracht van gezamenlijkheid kunnen worden opgepakt. De sportclubs geven ook aan hier zeker interesse in en behoefte aan te hebben, op bepaalde thema's, maar dat zij hierbij graag geholpen worden.

Doel: Het opzetten van een structurele basis waarmee sportaanbieders samen leren en werken aan thema's die de sportclub, het sportaanbod of de positie van sport naar de doelgroep versterken. Inclusief mogelijkheden om innovatieve samenwerkingen een kans te geven zich te bewijzen.

Doelgroep: De bestuurders of commissieleden van alle sportaanbieders in Scherpenzeel

Activiteiten:

Er wordt een ondersteuningsprogramma voor sportaanbieders opgezet, op basis van de volgende pijlers:

- **Ontmoeting:** sportaanbieders komen samen om over bepaalde thema's met elkaar en externe thema gerelateerde organisaties te praten (Sportkenniscafé)
- **Kennisdeling en leren:** sportaanbieders kunnen gebruik maken van specifieke cursussen en trainingen die vanuit de landelijke sportservicelijn worden aangeboden, gekoppeld aan dit thema
- **Samenwerking:** sportaanbieders worden gestimuleerd en begeleid om (een deel van) thema-specifieke uitdagingen gezamenlijk op te pakken middels sportoverstijgende campagnes, pilots en initiatieven, waar ook los budget voor beschikbaar is.

Algemene activiteiten om hiertoe te komen:

1. Organisatie van een constructie met 2 themablokken per jaar, waarbij sportclubs binnen een halfjaar met 1 thema aan de slag gaan, waarbij gezamenlijke inspanning essentieel is of meerwaarde heeft op de kans op succes. De sportclubs bepalen zelf welke thema's hierbij achtereenvolgens behandeld gaan worden.
2. Elk themablok bestaat uit 5 stappen:
 - a. Enquête om thema te introduceren en uit te diepen.

- b. Aftrap: in een vorm van Sportkenniscafé komen sportclubs samen om hun wensen en behoeften, ideeën en projecten rondom het betreffende thema te concretiseren
 - c. Kennisdeling: indien daar behoefte aan is, wordt via de Adviseur Lokale Sport een relevant ondersteuningsprogramma aangevraagd, die de clubs gezamenlijk kunnen volgen. De 'benodigde doelgroep' per club om deze ondersteuning te volgen zal per thema verschillen. Vb. afgevaardigden van de vrijwilligers commissie, de kantine commissie, het bestuur, de jeugdtrainers, etc.
 - d. Samenwerking - planontwikkeling: naast het 'huiswerk' dat uit het ondersteuningstraject zal volgen, dat elke club voor zichzelf kan uitvoeren, wordt expliciet gestuurd op (ook) een gezamenlijk plan binnen het thema dat centraal staat. De clubs bepalen samen wat dat plan is en hoe het gereserveerde budget daarvoor wordt ingezet.
 - e. Samenwerking - planuitvoering: direct na het bepalen van de activiteiten in het plan, worden deze (gecoördineerd door JOS) uitgevoerd met de relevante partners.
 - f. Evaluatie en voorbereiding volgend thema blok: na afloop van elk halfjaar wordt afgestemd of elke club de plannen binnen het thema binnen de club geborgd heeft en in hoeverre daar na het halfjaar nog extra ondersteuning voor nodig is / blijft. Daarnaast wordt geïnventariseerd welk thema het volgende halfjaar wordt aangepakt, dat op dat moment actueel is en waar voldoende animo van de sportclubs voor is.
3. Vanuit de inventarisatie tijdens ontwikkeling van het Sportakkoord, zijn de volgende thema's op dit moment het meest gewenst om gezamenlijk te worden aangepakt
- a. Inclusief sporten (wat kunnen sportclubs doen om bepaalde doelgroepen te werven en te behouden, ook aandacht voor G-Sport)
 - b. Vrijwilligersbeleid (werving, behoud, samenwerking met anderen)
 - c. Positief sportklimaat (oa. Ouders langs de lijn, pedagogische ontwikkeling coaches)
 - d. Ledenbeleid (met name: ledenbehoud op basis van het levensfasenmodel)

Planning:

- Nov. – dec. 2020: voorbereiding themablokken constructie en inhoudelijke voorbereiding thema 1.
- Jan – jun. 2021: Themablok 1.
- Aug. – dec. 2021: Themablok 2.
- Jan – jun. 2022: Themablok 3.
- Aug. – dec. 2022: Themablok 4.

Update planning 09-02-2021:

In december 2020 is een enquête uitgezet waar 12 sportaanbieders thema's hebben genoemd, als volgt:

- Werven en behouden van leden
- Technisch kader (trainers, plezier vergroten)
- fondsen werving en aanvragen subsidies

Huub heeft op 9 februari overleg met de adviseur lokale sport van de gemeente om de mogelijke services aan te vragen, te bespreken en hierin een keuze te maken. Cursussen of individuele ondersteuning kunnen dan bijvoorbeeld online worden aangeboden. Er is in ieder geval besloten om het 1e sportcafé fysiek te organiseren. Vanwege Covid-19 is dat momenteel nog niet verantwoord.

Miranda heeft op 15 februari een overleg met de gemeente Renswoude ingepland, wellicht kan er (indien nodig) gezamenlijk wat georganiseerd worden.

Budget:

Benodigd budget per themablok: € 1.000,-, wat neerkomt op € 2.000,- voor heel 2021 en heel 2022.

- Aftrap ('sportkenniscafé'):
 - Gastheerschap door verenigingen, bijdrage in kosten.
 - Reservering budget betrekken externe (thema specifieke) organisatie / spreker / inspiratie.
- Kennisdeling: training / cursus uit landelijke sportservicelijn wordt verzorgd door het servicepotje vanuit de landelijke sportlijn.
- Samenwerking: om de acties mogelijk te maken die de sportaanbieders in het Sportkenniscafé ontwikkelen, wordt per themablok in 2021 en 2022. Overig benodigde middelen worden apart geworven.

- Daarnaast een reservering van financiering voor JOS, om de extra uren te kunnen maken die nodig zijn om hier invulling en uitvoering aan te geven, voor 2020 en 2021 samen.

Partners: JOS (organisatie en coördinatie), sportaanbieders (invulling en samenwerking), beleidsmedewerker sport gemeente Scherpenzeel (thema specifiek) maatschappelijke partners (thema specifiek), Lokale Adviseur Sport (afstemming inzet middelen landelijke servicelijn).

Project coördinatie: JOS

1.2 Vraaggerichte ondersteuning op maat

Korte omschrijving: Naast sport overstijgende problemen, zijn er ook sport specifieke uitdagingen of behoeften waar sportclubs mee kampen en waar het Sportakkoord een bijdrage in kan leveren. De buurtsportcoaches van JOS blijven actief behoeften ophalen van sportaanbieders en, in aansluiting daarop, zorgen voor bijpassende ondersteuning en services (opleidingen, workshops, masterclasses, inspiratiesessies, begeleidingstrajecten). Waar mogelijk worden meerdere sportaanbieders met een vergelijkbare vraag samengenomen ten behoeve van uitwisseling, bredere leereffecten en efficiëntie. Dit geldt ook voor sportclubs in de regio, waarover nauw contact wordt gehouden met de Sportakkoord uitvoerders van onder andere Barneveld, Renswoude en Woudenberg.

Doelgroep: De bestuurders of commissieleden van alle sportaanbieders in Scherpenzeel

Doel: Verenigingen versterken op gebieden en knelpunten waar zij zelf tegenaan lopen. Daarbij willen we maximaal gebruik maken van de voor Scherpenzeel beschikbare services en vouchers vanuit de landelijke sportlijn van het Nationaal Sportakkoord.

Tot nu toe genoemde specifieke wensen:

- DOTO: ondersteuning in traject t.a.v. bestuur vernieuwing
- TV de Bree: ondersteuning in professionalisering en innovatie bestuur
- Minisoos (ism een gymnastiekvereniging): opleiding Nijntje Beweeg diploma
- TV de Bree en Valleivogels: inspiratie en begeleiding verduurzaming accommodatie

Bij elke vereniging specifieke wens checkt de JOS buurtsportcoach eerst of andere clubs uit Scherpenzeel hier ook behoefte aan hebben. Waarna contact wordt opgenomen met de Adviseur Lokale Sport en Sportakkoord contactpersonen van buurgemeenten, die een koppeling maakt naar verenigingswensen van clubs uit andere gemeenten uit de regio, zodat daar waar mogelijk alsnog een gezamenlijk traject kan worden georganiseerd, waarmee effectief wordt omgegaan met de mogelijkheden uit de landelijke sportservicelijn.

Planning:

- Nov. 2020 - feb. 2021: proactief ophalen van vragen bij de verenigingen, mede m.b.v. Sportkenniscafé themablok 1 en 1 op 1 contacten van JOS buurtsportcoach en sportclub (niet één vast moment, maar een periode waarin veel sportaanbieders contact hebben met de JOS buurtsportcoach).
- Vanaf maart 2021: uitvoering onderdelen per (cluster van) club(s).
- September 2021: extra PR aandacht voor deze mogelijkheden indien nog voldoende budget beschikbaar is.
- Feb. 2022: Nieuw rondje langs de velden voor actuele vraag.
- Maart 2022 – dec. 2022: uitvoering onderdelen per (cluster van) club(s).

Update 09-02-2021:

Er zijn een aantal services aangevraagd, dit heeft geleid tot de volgende resultaten:

- In januari 2020 heeft GV Doto ondersteuning gekregen op het thema 'financien'.
- Daarnaast wordt er op korte termijn individuele (online) ondersteuning geboden op het thema ledenbinding.

Budget:

- Voor het invullen van sport specifieke wensen en behoeften is geen extra budget nodig, hierbij wordt volledig gebruik gemaakt van de mogelijkheden uit de landelijke sportservicelijn. De JOS buurtsportcoach houdt in de gaten dat dit potje eerlijk wordt verdeeld over individuele clubs en sportoverstijgende gewenste mogelijkheden. Door o.a. samen te werken met de JOS buurtsportcoaches uit de andere buurt-gemeenten zal dit potje optimaal worden ingezet.
- De inzet van de Adviseur Lokale Sport wordt bekostigd vanuit Rijksgelden.
- Gastheerschap training / cursus wordt door de sportclub zelf bekostigd.
- Indien een sport specifieke behoefte van een club een dermate karakter heeft dat het een hoger maatschappelijk doel dient of dermate inspirerend is voor andere clubs, kan JOS besluiten daar een extra financiële prikkel voor te geven, ter ondersteuning. Voor dit doel wordt een bedrag van € 500 per jaar gereserveerd. Indien dit niet wordt opgemaakt, bepaalt de stuurgroep op welke wijze dit budget alsnog ten goede komt van de sport(clubs).
- JOS geeft hier invulling aan vanuit eigen beschikbare uren, Sportakkoord wordt op deze wijze meteen benut voor versteviging van de relatie met de sportclubs.

Partners: JOS (begeleiding), Adviseur Lokale Sport (koppeling aan juiste service, regio-brede samenwerking), sportaanbieders, NOC*NSF (services - voorbeelden), verenigingsondersteuners sportbonden (verdere begeleiding van clubs).

Project coördinatie: JOS

1.3 Sport & Beweeg PR en Communicatie

Korte omschrijving: Scherpenzeel heeft een aantal zeer betrokken sportclubs, met een bloeiend verenigingsleven. Toch weet een flink deel van de inwoners niet wat er op die sportclubs speelt, welk aanbod er specifiek voor hen is of waarom sport voor hen ook een goede keuze zou zijn. Dit terwijl voor veel mensen de stap naar sportaanbod 'uit zichzelf' groot is, mede omdat ze niet weten waar ze moeten beginnen of niet weten wat ze leuk vinden en omdat het spannend is iets nieuws te starten.

Voor veel sportclubs is PR intussen een ondergesneeuwde activiteit, waardoor het belang van sport en de mogelijkheden van de sportclub zelf niet genoeg belicht worden.

Om de sportclubs meer onder alle inwoners te profileren, zal JOS namens alle sportclubs de Scherpenzeelse sport beter onder de aandacht brengen. Door de inzet van deze extra communicatiekanalen en door de coördinatie van JOS op dit gebied, is elke sportclub beter in staat zijn of haar bijzondere boodschappen te communiceren en wordt zij hiertoe ook meer getriggerd hiervan gebruik te maken.

Doel: Inwoners van Scherpenzeel op meer structurele wijze voorzien van informatie over het belang en de mogelijkheden van (alle laagdrempelige vormen van) sport en bewegen in de gemeente.

Doelgroep: Sportaanbieders enerzijds en kinderen, jongeren, volwassenen, 65+'ers, 75+'ers in Scherpenzeel.

Activiteiten:

1. JOS buurtsportcoach en communicatie medewerker Joanne van de gemeente Scherpenzeel maken een afspraak over de invulling, communicatie mogelijkheden en taken die zij eventueel kan/wil uitvoeren.
2. Inrichten van een continue informatiestroom naar de inwoners van Scherpenzeel, via de daarvoor bestemde communicatiekanalen:
 - o Scherpenzeelse krant.
 - o Website gemeente Scherpenzeel .
 - o JOS Facebook en website JOS (www.jos-scherpenzeel.nl).
 - o Social media: om promotie activiteiten van sportclubs te helpen verspreiden onder een breed publiek, zal JOS berichten daarover van clubs delen en indien gewenst met een klein advertentiebudget aanjagen.
3. Bepalen van een thema insteek, zodat er steeds nieuwe en andere informatie kan worden gebracht.
4. Oproepen en aanjagen van clubs om maandelijks specifieke berichten te delen met JOS, die helpt om deze boodschap breed te communiceren.

5. Inventarisatie van mogelijkheden tot oprichting van een werkgroep marketing en communicatie, die slim nadenkt over sportoverstijgende communicatieve activiteiten en de huidige activiteiten aanjaagt, in samenwerking met de vrijwilligersdatabase van Scherpenzeel.
6. Als onderdeel van het themablok 'Sportstimulering', nadenken over extra gezamenlijke PR inspanningen om het bereik van de bijbehorende activiteiten te verhogen.

Planning:

- December 2021: interne afstemming tussen JOS en afdeling communicatie (Joanne), om mee te laten denken over alle communicatie mogelijkheden en taken die zij evt. kan/wil uitvoeren.
- 1^e kwartaal 2022; starten met de communicatie plannen.

Budget: Voor 2022 wordt een uitvoeringsbudget van € 750,- gereserveerd om de PR-inspanningen te kunnen realiseren. En extra uren voor JOS.

Partners: JOS (PR-plan en uitvoering, inzet social media advertenties), gemeente Scherpenzeel (communicatie afdeling), sportaanbieders (input content), (nog op te richten) werkgroep Marketing & Communicatie (aanjaging, optimalisatie & monitoring).

Project coördinatie: JOS

1.4 Sportstimulering

Korte omschrijving: Voor sportaanbieders is het belangrijk om de Scherpenzeelse kinderen en jongeren kennis te laten maken met de eigen organisatie en tak van sport. Kinderen laten ervaren welke sportmogelijkheden er zijn, wat ze leuk vinden en een kijkje te laten nemen op de sportaccommodatie.

Doel: Sportaanbieders ondersteunen om kinderen en jongeren op laagdrempelige wijze kennis te laten maken met allerlei vormen van sport en bewegen dat aangeboden door sportaanbieders in de gemeente Scherpenzeel.

Doelgroep: Kinderen en jongeren afkomstig uit de gemeente Scherpenzeel.

Activiteiten en planning

- Spelenkar; twee keer in de maand vindt er op woensdag een spelenkar activiteit plaats van 14.00-15.00 uur in Kulturhus de Breehoek. Alle Scherpenzeelse kinderen van de basisschool kunnen hier kosteloos aan deelnemen.
- Vakantiespelweek; Jaarlijks wordt traditiegetrouw tijdens de laatste week van de zomervakantie de vakantiespelweek georganiseerd door het JOS team. Waarin kinderen van de basisschool de mogelijkheid krijgen om deel te nemen aan allerlei sport-spel en educatieve activiteiten.
- Jongerenactiviteiten; Ieder kwartaal wordt er in samenwerking met een sportaanbieder en het jongerenwerk een sport of beweegactiviteit aangeboden voor jongeren in Scherpenzeel.
- Cruyff Court toernooi; Jaarlijks wordt er één toernooi op het Cruyff Court in Scherpenzeel georganiseerd, waaraan kinderen van de basisschool aan kunnen deelnemen.
- Klasse Sport; De sportaanbieders bieden jaarlijks onder schooltijd eigen sportlessen aan voor kinderen van de basisschool.
- Gezamenlijke sportdag; In 2022 wordt in afstemming met de basisscholen (schoolsportcommissie) en sportaanbieders geïnventariseerd en onderzocht of er mogelijkheden zijn om eens per twee jaar een gezamenlijke sportdag te organiseren. Dit zou tijdens de Koningspelen aangeboden kunnen worden.

Budget: Voor 2021 en 2022 wordt een uitvoeringsbudget van € 750,- gereserveerd om de kosten voor het geven van de lessen te kunnen realiseren. Alleen voor de gezamenlijke sportdag wordt er 25 uur gereserveerd voor JOS om hier uitvoering aan te geven. Voor de overige activiteiten komen de uren uit de reguliere beschikbare JOS uren.

Partners: JOS, sportaanbieders (sportverenigingen en commerciële sportaanbieders), overige lokale aanbieders, basisscholen, MBO (inzet stagiaires), jongerenwerk en de Johan Cruyff Foundation.

Project coördinatie: JOS

1. Vitale beweegaanbieders	2021	2022
1.1 Ondersteuningsprogramma sportaanbieders	€ 2.000	€ 2.000
1.2 Vraaggerichte ondersteuning op maat	€ 500	€ 500
1.3 Sport & Beweeg PR en Communicatie	€ -	€ 750
1.4 Sportstimulering jeugd	€ 750	€ 750
Subtotaal	€ 3.250	€ 4.000

2. Actiethema: Sport voor specifieke doelgroepen

Alhoewel Scherpenzeel een mooi sportaanbod heeft, dat met behulp van de plannen onder actiethema 1 nog sterker zal worden gepromoot, zal sport en bewegen voor een aantal doelgroepen altijd een grote drempel blijven. Omdat het sport- en beweegaanbod (nog) niet voldoende aansluit op hun wensen en behoeften, omdat het aanbod onbereikbaar lijkt, omdat de meerwaarde van sport niet duidelijk genoeg is of omdat zij een sportmaatje missen. Voor een aantal van de doelgroepen die hier drempels in ervaren, maar voor wie de kracht van sport en bewegen des te belangrijker is in termen van fitheid, sociaal contact en persoonlijke ontwikkeling, voorziet dit Sportakkoord een specifieke aanpak. Zodat de kracht van sport ook echt haar waarde kan brengen voor die personen die daar extra behoefte aan hebben.

2.1 Inclusief sporten

Korte omschrijving: Er is een groep mensen met een bijstandsuitkering die een kleine kans kennen op terugkeer in de maatschappij. Op dit moment nemen deze mensen wekelijks/maandelijks deel aan activiteiten om de afstand tussen de sociale- en arbeidsomgeving te verkleinen, maar bewegen is hier geen onderdeel van. Meestal is sport en bewegen één van de eerste zaken die wegvallen als iemand in een dergelijke situatie terecht komt. We zouden graag een pilot starten met een wekelijks beweeg uur voor deze doelgroep, en testen of de gemeente hen deels kan verplichten naar deze sociale activiteiten te komen. Met als ambitie een wekelijks beweeguur vast onderdeel te maken van het uitkeringsproces en sport vervolgens te benutten deze doelgroep te helpen met andere uitdagingen zoals het opdoen van sociale contacten en het aangaan van verantwoordelijkheden.

Doel: Het uiteindelijke doel is deze mensen te laten doorstromen naar het reguliere aanbod (met behulp van gebruikmaking van de participatiewet, waarbij tot maximaal € 150 aan contributie wordt vergoed). Hiervoor zoeken we contact met lokale sportaanbieders en bestaande initiatieven, zodat de deelnemers niet alleen tijdens het project, maar vooral ook daarna blijven bewegen. Het is de bedoeling dat deze pilot van 2 jaar voldoende bewijslast en aanleiding geeft om het daarna zelf door gemeente en JOS te laten vervolgen.

Doelgroep: Volwassenen die op dit moment een bijstandsuitkering krijgen.

Activiteiten:

Organisatie van wekelijks een beweeguur, bijvoorbeeld met de volgende doelgroepen:

Alleenstaande moeders, verslaafden, laagbegaafden, volwassenen met overgewicht (25 - 67 jaar), volwassenen met fysieke beperkingen (45 – 67 jaar) en/of volwassenen met fysieke beperkingen en/of psychische klachten.

De lessen worden gegeven door een gespecialiseerde trainer (nader te bepalen). De trainer vult de lessen vraaggericht in, zodat de deelnemers kennis kunnen maken met sporten die hen zelf interessant lijken. Minimaal aantal deelnemers 4, maximaal 10. Bij meer dan 10 aanmeldingen wordt er onderzocht of er gestart kan worden met een tweede groep, waarvoor –indien nodig- extra budget wordt aangevraagd in overleg met de stuurgroep.

Deze doelgroepen nemen deel aan een 6-wekelijks traject, met als doel dat ze inzien dat sport en bewegen belangrijk is, zowel voor het lichamelijke gedeelte maar ook op sociaal vlak. In dit project wordt sport niet alleen ingezet als middel voor fysieke, maar ook mentale gezondheid. Het bewegen, maar ook het sociaal contact krijgt een belangrijke rol in het programma. In samenwerking met sociale partners wordt dit verder uitgewerkt.

Planning: nader te bepalen binnen 2021 (Door corona zal eerst alleen voorbereidend werk uitgevoerd kunnen worden)

- Uitschrijven promotie teksten
- Februari 2021 JOS Huub: werven van partij die de pilot met het wekelijkse beweeg uur voor bijstandsgerechtigden kan opstarten: 'Reboot sportcoaching'.

- Vonne heeft gesprekken met de consultants Participatiewet in februari 2021
- Werving deelnemers
- Start zes-weekse beweeguur per doelgroep
- Aansluitend: begeleiding van deelnemers naar regulier sportaanbod
- Inclusief sporten

Budget: De JOS buurtsportcoach is de verbinder tussen het Sociaal team en de sportaanbieder. Voor de invulling en organisatie wordt op jaarbasis 25 uur gereserveerd voor het JOS.

Vanuit het Sportakkoord wordt gereserveerd het budget dat nodig is voor bekostiging van de trainer

- 2021: 2 trajecten * 6 weken * € 30 * 1,5 uur = € 540,-
- 2022: 2 trajecten * 6 weken * € 30 * 1,5 uur = € 540,-

Partners:

JOS buurtsportcoach, klantmanagers gemeente, beleidsmedewerker en sportaanbieder(s).

Project coördinatie: Vonne en Tanja

2.2 Sport voor statushouders

Korte omschrijving: In Scherpenzeel zijn statushouders die worden begeleid bij hun nieuwe Nederlandse leven. Sporten of integratie op een sportclub is daar geen regulier onderdeel van. Aangezien het een kleine gemeente betreft en het aantal statushouders niet dermate hoog is, is ervoor gekozen hier ook geen beleid voor te ontwikkelen. Het Sport- en Preventieakkoord wordt aangegrepen om een nieuwe 'vaste werkwijze' te ontwikkelen, waarbij de kracht van sport wel ook structureel voor deze doelgroep kan worden ingezet.

Doel: Voor elke statushouder de stap naar sport en bewegen zo makkelijk mogelijk maken, door begeleiding van een JOS buurtsportcoach enerzijds en 'een gevoel van welkom' op sportclubs anderzijds. In 2022 heeft in elk geval elk gezin de kans gekregen van deze begeleiding naar sport gebruik te maken.

Activiteiten en tijdsplan:

- Per 2021: De JOS buurtsportcoach profileert zich expliciet naar het reguliere begeleidingsteam van statushouders als zijnde 'sportmakelaar' met de ambitie om elk gezin de kans te geven zich aan te sluiten bij een sport in Scherpenzeel. Per gezin wordt met het team afgestemd op welk moment hij/zij de begeleiding naar sport opstart. Indien dat meerwaarde geeft sluit de JOS buurtsportcoach 2 keer per jaar aan bij het statushouders overleg, om zijn / haar mogelijkheden top of mind te houden.
- Draagvlak creëren bij de consultants participatiewet en rol bepalen gezinscoaches in februari 2021.
- Vanuit de gemeente geeft de consultant een seintje aan JOS als een statushouder in de gemeente is komen wonen zodat JOS kan begeleiden naar beweegmogelijkheden.
- De JOS buurtsportcoach informeert sportaanbieders over de ambitie meer statushouders structureel aan het sporten te krijgen. En enthousiasmeert sportaanbieders om hier meer dan gemiddeld aan mee te werken, zodat er bij het zoeken naar een sport ook daadwerkelijk keuze is uit een mooi aantal geschikte sporten / clubs (vb. speciaal contactpersoon voor deze doelgroep, helpen om de nieuwe sporter zich welkom en thuis te laten voelen, helpen met het eigen maken van de waarden en normen van de betreffende club / sport).
- Per gezin waarvan 1 of meerdere gezinsleden geïnteresseerd zijn in sportdeelname, start de JOS buurtsportcoach een begeleidingstraject, dat bestaat uit een interesse test, organiseren van een kennismaking (training) bij bijbehorende sportaanbieders en afstemming met de sportaanbieder over verdere afspraken omtrent lidmaatschap.
- Indien een sporter niet zelf de contributie van de sportclub kan betalen, zorgt de JOS buurtsportcoach voor een kort lijntje naar het sociaal domein team, die de sporter verder helpen om de juiste potjes voor financiële ondersteuning te benutten.

Budget: Voor deze werkwijze is geen aanvullend budget nodig. Indien een sporter financiële ondersteuning nodig heeft, wordt gebruik gemaakt van de regulier geldende mogelijkheden van de gemeente.

Partners: Buurtsportcoach JOS, klantmanagers sociaal team, beleidsmedewerker en sportaanbieder(s).

Project coördinatie: Vonne en Tanja

2.3 Activatie Bike park

Korte omschrijving: In 2020 is een nieuw Bike Park geopend op (locatie), waar vele kinderen en jongeren gebruik van maken met fiets, skateboard, step of skates. Toch is er ook een groot aantal kinderen dat nog niet goed weet hoe zij hier (veilig) plezier kunnen maken, terwijl daar wel interesse in is.

Doel: Eenmaal per jaar (aan het begin van het 'buitenseizoen') wordt het Bike Park door JOS geactiveerd, waarbij door middel van diverse clinics, demo's en trainingen wordt gezorgd dat:

- a) Kinderen veilig gebruik leren maken van de faciliteiten.
- b) Kinderen getriggerd worden hier zelf weer meer gebruik van te gaan maken.
- c) Het Bike Park ook de sociale ontmoetingsfunctie krijgt, waar sport zoveel mogelijkheden toe geeft.

Activiteiten en planning:

1. **Spelenkar:** twee keer in de maand vindt er op woensdag een spelenkar activiteit plaats van 14.00-15.00 uur in Kulturhus de Breehoek. Alle Scherpenzeelse kinderen van de basisschool kunnen hier kosteloos aan deelnemen. Een paar keer per jaar willen we de spelenkar koppelen aan het Bike Park.
2. **Vakantiespelweek:** jaarlijks wordt traditiegetrouw tijdens de laatste week van de zomervakantie de vakantiespelweek georganiseerd door het JOS team. Waarin kinderen van de basisschool de mogelijkheid krijgen om deel te nemen aan allerlei sport-spel en educatieve activiteiten. We willen hierbij jaarlijks een fietsactiviteit organiseren op het bikepark.
Kidsrun: in samenwerking met het zwembad gaat JOS de mogelijkheden inventariseren om een kidsrun te organiseren. Waarbij ze oa ook zullen kennismaken met het Bikepark.

Budget: De organisatie uren van JOS ter activatie komen uit het reguliere jaarwerkplan, evenals een deel van het budget dat nodig is voor clinics, demo's en PR. Aanvullend wordt een bedrag van € 500,- per jaar aan het Sportakkoord gereserveerd, om het bereik en effect van deze activiteiten zo groot mogelijk te maken.

Partners: JOS Buurtsportcoaches, Zwembad 't Willaer, beleidsambtenaar economie, initiatiefnemer Frank van Engelenhoven, Wielerclub Scherperwoud.

Project coördinatie: JOS

Update 09-02-2021: Er is een spelenkar activiteit gepland op 12 mei en 16 juni 2021. Ook wordt er nog een speciale clinic gepland in de maand mei 2021.

2.4 Activatie bikepark voor aangepast sporters (en niet rolstoel kinderen)

Korte omschrijving: Het Bike Park leent zich er uitstekend voor om kinderen en volwassenen in een rolstoel een nieuwe vorm van sport en bewegen te bieden. In aanvulling op de jaarlijkse activatie van het Bike Park voor een brede doelgroep (alle kinderen van Scherpenzeel), zal ook expliciet een dagdeel worden gereserveerd voor aangepast sporters.

Doel: Door ook aangepast sporters te verwelkomen op het Bike Park, geef je hen niet alleen de kans op een nieuwe en leuke vorm van beweging, maar laat je de andere gebruikers ook zien dat iedereen welkom is op het Bike Park. En door te stimuleren dat deze doelgroepen ook gelijktijdig van het park gebruik kunnen maken, zullen de aangepast sporters zich meer onderdeel van de maatschappij voelen.

Activiteiten:

1. Opzetten reguliere event organisatie
2. Contact opnemen met partners in Aangepast Sporten, die kunnen helpen bij het invullen van deze dag. Zoals:
 - o Kees-Jan van der Klooster, eigenaar KJ Sports (verzorgen clinic).

- Esther Vergeer Foundation (verzorgen streeftennis clinic en/of beschikbaar stellen van rolstoelen voor niet aangepast sporters).
 - Gehandicapten Sport Nederland (koppeling aan andere relevante partners, beschikbaar stellen van materiaal, eventueel cofinanciering).
3. Contact opnemen met organisaties in Scherpenzeel die deze doelgroep in het oog hebben, samen PR en communicatie tactiek uitrollen.
 4. Contact opnemen met de scholen in Scherpenzeel, waarbij kinderen worden uitgenodigd ook deel te nemen aan dit evenement. Zij kunnen dan in een geleende rolstoel ervaren hoe moeilijk het is de Bike Park obstakels te nemen. Deelname van ook niet aangepast sporters vergroot zowel het inclusieve karakter van het evenement, als dat het de mate van respect van reguliere sporters voor aangepast sporters zal vergroten.

Planning: Hiervoor zijn nog geen specifieke afspraken gemaakt, dit volgt nog vermoedelijk in de periode van het buitenseizoen in de periode mei t/m september 2021.

Budget: De organisatie uren van JOS ter activatie komen uit het reguliere jaarwerkplan. Om ook een aangepast sporten clinic mogelijk te maken, wordt een bedrag van € 250,- per jaar uit het Sportakkoord gereserveerd. De gemeente Scherpenzeel draagt een bedrag van € 500,- bij. Daarnaast wordt (Rabobank/lokaal fonds € 200,-) gevraagd voor cofinanciering en zullen lokale ondernemers worden gevraagd om wat eten en drinken te verzorgen.

Partners: Zwembad 't Willaer, ambtenaar economie (Steven), initiatiefnemer Frank van Engelenhoven, Wielierclub Scherperwoud. Kees-Jan van der Klooster, eigenaar KJ Sports, Esther Vergeer Foundation en Gehandicapten Sport Nederland.

Project coördinatie: JOS

2.5 Fietstocht zonder drempels (werktitel)

Korte omschrijving: Er zijn verschillende koppelingen te maken waarin fietsen een centrale rol kan hebben als evenement om mensen samen te brengen, ongeacht eventuele (fysieke/mentale) beperkingen. "Breehoek zonder drempels" is een door vrijwilligers opgezet recreatief evenement voor mensen met een verstandelijke en/of fysieke beperking. Gezien de huidige stand van zaken omtrent het Corona virus, wordt het waarschijnlijk onhaalbaar om dit in 2021 voor de 11de maal te organiseren. Een variant buiten, waarbij het contact met andere beperkt is blijft, is wellicht een alternatief. Ook de Vuelta die de afgelopen zomer Scherpenzeel aan zou doen is een mooi gegeven om bij aan te haken als het gaat om het opzetten van een nieuw fietsevenement. Daarnaast heeft de gemeente aangegeven ambities te hebben als het gaat om 'fietsstad'. Een recreatieve fietstocht, door de prachtige omgeving kan daarbij natuurlijk een heel makkelijk startpunt zijn.

Doel: Door "Breehoek zonder Drempels" in een nieuwe vorm te gieten staan mensen met een verstandelijke en/of fysieke beperking toch centraal tijdens dit evenement en kunnen zij deelnemen aan een creatieve, sportieve en vooral gezellige middag. Het breed gedragen evenement (naast de 50 tot 60 deelnemers, sluiten er normaliter zo'n 50 vrijwilligers bij aan) zou daardoor nog meer deelnemers kunnen hebben. De uitwisseling en dus de integratie van mensen met een beperking wordt daardoor nog meer gerealiseerd.

Doelgroepen:

- mensen met een beperking (lichamelijk en/of mentaal).
- Overige volwassen inwoners van de gemeente Scherpenzeel.

Activiteiten en planning:

We willen de mogelijkheden in 2021 verkennen en indien er voldoende draagvlak is dan ook daadwerkelijk starten met deze activiteit.

- Contact opnemen met lokale partners als:
 - Vrijwilligers organisatie Breehoek zonder Drempels.
 - De Herbergier (Janko).
 - Wielerronde Scherpenzeel.

- Wielervereniging 't Scherpe Woud.
- Contact opnemen met regionale en landelijke partners:
 - Gehandicapten Sport Nederland (koppeling aan andere relevante partners, beschikbaar stellen van materiaal, eventueel cofinanciering)
 - Netwerk Uniek Sporten (aangepast sporten overleg Foodvalley)
- Opstellen van een plan van aanpak
 - Hoe gaat het evenement eruit zien?
 - Welke partijen willen hierin bijdragen?
 - Welke randvoorwaarden zijn er noodzakelijk qua veiligheid? (1. Corona proof, 2. fiets veiligheid)
 - Kostenbepaling en wie kunnen hierin bijdragen?
- Bepalen tijdsplanning (wanneer gaan we het organiseren? Wie moeten wanneer in actie komen? Onder voorbehoud van Covid 19 wordt dit aangeboden op 19 juni 2021. Hierover zijn afspraken gemaakt met de werkgroep (update 09-02-2021)
- Vanaf wanneer willen we het evenement gaan promoten?
- Hoe bereiken we potentiële deelnemers? (Welke organisaties in Scherpenzeel hebben zicht op deze doelgroep, welke communicatiemiddelen kunnen we gebruiken, wie gaan deze mensen benaderen)

Begroting:

De organisatie uren van JOS komen uit het reguliere jaarwerkplan. Voor het organiseren van deze tocht willen wij werken met een activiteitenbudget van € 500,-. Hiervan wordt een bedrag van € 400,- gereserveerd uit het Sportakkoord budget en zullen wij lokale ondernemers vragen om eten en drinken te verzorgen.

Project coördinatie: JOS

2.6 Sport voor senioren: GALM en Sociaal Vitaal

Korte omschrijving: Een deel van de ouderen in Scherpenzeel voelt zich eenzaam, is inactief en heeft te weinig veerkracht om hierin een gewenste verandering te brengen. Zorg, sport, en welzijnspartners delen deze ervaring met het oog op zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Er is sprake van een hoge vergrijzing en relatief veel kwetsbare ouderen. Sportschool bij Prins en de SWO willen in het kader daarvan 3 projecten, die op elkaar aansluiten indienen, waarbij wij een bijdragen vragen van de deelnemers, koffie en thee en evt lunch komen voor eigen rekening.

1. GALM staat voor Groningen Actief Leven Model. Het is een beweeg- en activeringsmethode die door de Rijksuniversiteit Groningen ontwikkeld is. In de wekelijkse lessen maakt u kennis met verschillende vormen van sport, bewegen en spel. Plezier in het sporten staat in dit groepsprogramma voorop.
Een deskundige lesgever zorgt voor een veilig verloop van de les, die elke keer wordt afgesloten met het gezamenlijk drinken van koffie/thee. De lessen worden aangepast aan de mogelijkheden van de deelnemers.
2. Binnen GALM ook wandelgroepen opstarten, waarbij 60 plussers na een fitheidstest worden ingedeeld in een groep met maximaal 10 personen. Deze groep doet eerst bij de sportschool een warming up en gaat daarna wandelen, na afloop drinken zij koffie of lunchen zij met elkaar in overleg bij een van de horeca ondernemers. Na een half jaar zijn er 2 deelnemers die ambassadeur worden voor het vormen van weer nieuwe groep. De groepen lopen onder leiding van een medewerker van de sportschool tot zolang het nodig is. De SWO zorgt voor de werving en help mee met de selectie voor de groepen. Is de wandelgroep niet meer geschikt dan kan de deelnemer gebruik maken van het Sociaal Vitaal programma of de MBvO groep van de SWO.
3. In het Sociaal Vitaal programma doen de deelnemers in een groep, onder deskundige leiding, verschillende sport- en spel activiteiten. Doel is om weer plezier in bewegen te krijgen. Spelenderwijs worden de thema's weerbaarheid en sociale vaardigheid in deze lessen geïntegreerd. Ook worden een aantal voorlichtingen na afloop van de beweeg les aangeboden. Thema's zijn onder andere ontspanning, voeding, medicijngebruik en omgaan met somberheid (dit laatste alleen indien van toepassing)

Doelgroep:

- GALM: 60 plussers
- Sociaal Vitaal: 70 plussers

Doel:

- In een gezellige sfeer kennis te maken met bewegen
- Meer sociale contacten te krijgen
- Energieker & vitaler in het leven te staan
- Uiteindelijk: duidelijke verbetering gezondheid en sociale contacten zijn.
- Na het traject van 6 maanden, kunnen de beweeggroepen verder op eigen benen staan (zonder begeleiding, wel wekelijks actief)

Activiteiten en tijdspad

- Jan-maart 2021: Start plan met werving en selectie
- Februari 2021: onderzoeken mogelijkheden VSF, 22 feb is hier een overleg voor.
- April en december 2021: start beweeggroepen
- September 2021: tussenevaluatie en aanscherpen plan 2022

Budget

Gereserveerd wordt een bedrag van € 900 in 2020 om de benodigde activiteiten te kunnen opstarten. De ze financiering is onder voorbehoud van positieve reactie op het aanvragen van diverse fondsen.

Partners: Sportschool Bij Prins, SWO-sr, gemeente Scherpenzeel. Ketenpartners zoals: WMO-medewerkers, thuiszorgorganisaties, huisartsen, maatschappelijk werk, kerken en vrijwilligersorganisaties.

Project coördinatie: Gwen

2.7 Ouder-en-kind training DOTO ism Active Fit and More

In het kort: medewerkers Active Fit en More en DOTO werken samen om trainer capaciteit voor Ouder-en-kind trainingen te vergroten. Trainer wordt betaald door bijdrage ouders (via vergoeding DOTO).

Planning: Onderling ter afstemming wie dit gaat doen, in hoeverre hij/zij opstart begeleiding vanuit DOTO nodig heeft en wanneer dit gaat starten (koersen op voorjaar 2021).

Update 09-02-2021: Door Corona is de sportlocatie, De Breehoek, volledig gesloten voor nog onbekende duur. Een alternatieve invulling is nu niet mogelijk en is het nu wachten tot de maatregelen versoepelen.

DOTO gaat samen met Active Fit and More verschillende nieuwe bewegingsrichtingen opzetten naast project 2.7. om jongeren in de Gemeente Scherpenzeel in deze tijd toch aan het bewegen te krijgen met jongensgym en freerunning.

Reservering budget € 350 per jaar, om eventueel bij te dragen in gat vergoeding DOTO en uurloon trainer.

Projectleider: DOTO

2. Sport voor specifieke doelgroepen	2021	2022
2.1 Sportaanbod voor specifieke doelgroepen	€ 540	€ 54
2.2 Sport voor statushouders	€ 0	€0
2.3 Activatie bikepark	€ 500	€ 500
2.4 Activatie bike park aangepast sporters	€ 250	€ 250
2.5 Fietstocht zonder drempels	€ 400	€ 400
2.6 Ouderen: GALM en Sociaal Vitaal	€ 900	€ 0
2.7 Ouder-en-kind training DOTO	€ 350	€ 350
Subtotaal	€ 2.940	€ 2.040

3. Actiethema Van jongens af aan vaardig in bewegen

Korte inleiding:

De laatste jaren bewegen kinderen steeds minder en gaan de motorische vaardigheden van kinderen sterk achteruit. Uit onderzoek blijkt dat goede motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl. Tegenwoordig is – met name voor kinderen- genoeg bewegen nog lang geen vanzelfsprekendheid. Voor hen geldt een hoge beweegnorm, die zij niet alleen kunnen invullen met een training en wedstrijd op de sportclub, als ze daar al lid van zijn. Ook in Scherpenzeel wordt deze uitdaging herkend, daarom gaan we met onderwijs, sport, zorg- en welzijnspartners de mogelijkheden inventariseren om deze doelgroep structureler en kwalitatiever te laten bewegen.

3.1 Screening motorische ontwikkeling

Korte omschrijving: Op jonge leeftijd wordt de basis gelegd voor goede motorische vaardigheden. Deze vaardigheden zijn nodig voor zowel de ontwikkeling van de motorische, als de sociale en cognitieve vaardigheden. Het draagt bij aan meer zelfvertrouwen van een kind, een beter zelfbeeld, meer energie, een goede grove en fijne motoriek en een gezonde leefstijl op latere leeftijd.

De landelijke ambitie is om meer kinderen aan de landelijke beweegrichtlijnen te laten voldoen. Op dit moment is de tendens dat het bewegen op jonge leeftijd juist afneemt. Hierdoor komt de gezondheid en het welzijn van onze kinderen onder druk te staan.

Een lage motorische competentie heeft impact op de fysieke, cognitieve en sociale ontwikkeling van kinderen. Verschillende onderzoeken laten zien dat motoriek gerelateerd is aan de mate van fysieke activiteit en het zitgedrag. De meest opvallende conclusie is dat kinderen met een slechte motoriek het minst actief zijn voor, tijdens en na schooltijd. Dit geldt meer voor meisjes dan voor jongens. Een slechte motoriek leidt tot een inactief leven, met alle gevolgen van dien.. Slechts 25% van de kinderen met een slechte motoriek komt aan de voorgeschreven 60 minuten bewegen per dag.

De gemeente Scherpenzeel wil door middel van het sport en preventieakkoord de jeugd meer én op een goede manier aan het bewegen krijgen. De projectgroep is van mening dat het belangrijk is om in te zetten op preventie. Een belangrijke eerste stap daarin is signaleren.

De MQ scan is een wetenschappelijk onderbouwd meetinstrument dat gebruikt wordt om de BMS (basic skills movement) te meten. MQ Scan is gemakkelijk in gebruik voor leerkrachten en zorgt voor rapportages op kind-, klas- en schoolniveau. Kinderen kunnen al vanaf groep 1 worden gescreend. Op deze manier kunnen eventuele motorische problemen vroeg gesignaleerd worden en kan er in samenwerking met ouders, de intern begeleider, de MRT-er en jeugdarts naar passend aanbod gezocht worden. Problemen op langer termijn worden hierdoor voorkomen.

De eerste peiling voor interesse is gedaan bij de scholen in Scherpenzeel. Daaruit bleek interesse. De gesproken contactpersonen gaven aan nog met leerkrachten en ouders te willen bespreken of het plan doorgang kan vinden. Eerste stap in uitvoering is om inventarisatie verder door te zetten. In dit plan wordt MQ Scan beschreven als zijnde voorbeeld test die kan worden geïmplementeerd, maar kan ook door een alternatief worden vervangen als dat uit voorbereiding geschikter blijkt.

Doel en doelgroep: Het hoofddoel van het project is meer kinderen op jonge leeftijd op een goede manier te laten bewegen. Daarbij wordt ingezet op vroeg signalering. Door kinderen vroegtijdig te ondersteunen worden motorische en sociaal cognitieve problemen op latere leeftijd verminderd of voorkomen. Bovendien zullen zij op latere leeftijd minder doorverwezen moeten worden naar (medisch) gespecialiseerde zorg. Naast dat dit gevolgen heeft voor het welzijn van een kind, kost gespecialiseerde zorg ook veel geld. Het signaleren van

kinderen met een verhoogd risico op gezondheidsproblemen, zoals overgewicht en obesitas, is een belangrijke taak van de Jeugdgezondheidszorg. Het signaleren van kinderen met een motorische achterstand wordt nog maar weinig gedaan.

Dit plan richt zich op de motorische screening van basisschoolleerlingen en een (nader uit te zoeken) vervolgtraject.

Activiteiten

1. Jan- Mrt 2021: Voorbereiding motorische screen test

De volgende acties vormen onderdeel van deze fase:

- Achterhalen huidige stand van zaken:
 - Wat wordt er nu gedaan op de scholen met kinderen waar motorische achterstand wordt vermoed?
 - Worden achterstanden bijvoorbeeld gedeeld met schoolarts/ schoolverpleegkundige, met ouders, groepsleerkrachten en wordt er bijvoorbeeld MRT geboden of doorverwezen naar specialistisch aanbod zoals een fysiotherapeut?
- Inventarisatie door beleidsmedewerker onderwijs in vorm van (digitale) bijeenkomst: welke meerwaarde heeft MQ- scan voor scholen en gemeenten? Welke 'best practices' zijn er? Welke scholen zouden gebruik willen gaan maken van de MQ-scan? Of welke andere test met dit doel?
- Waarom kiest een school ervoor om geen gebruik te maken de MQ scan en wanneer zouden ze er wel voor kiezen?
- Welke groepen doen er mee aan screening?
- Hoe worden ouders betrokken?
- Welke (gemeentelijke) partners (nog meer) betrekken?
- Wat heeft buurtsportcoach nodig om test af te nemen?
- Wanneer gaan testmomenten plaatsvinden?
- Hoe vaak worden uitkomsten gemonitord?
- Wat wordt er met uitkomsten gedaan (zie stap 2)?

2. Maart – april: Oriëntatie op mogelijkheden van ondersteuningsaanbod

Omschrijving: De MQ-Scan wijst uit welke kinderen beneden gemiddeld presteren. Deze kinderen kunnen dus wel wat extra begeleiding gebruiken. Het ondersteuningsaanbod is bedoeld is als 'bijspijker' traject voor kinderen die moeite hebben om bepaalde beweegvormen onder de knie te krijgen. Het uitgangspunt is om hen extra te helpen zodat zij weer plezier beleven aan sport en bewegen. Voor dit aanbod zal de samenwerking gezocht moeten worden naar een geschikt persoon die het traject kan begeleiden.

Uit dit ondersteuningstraject kan vervolgens blijken dat er (een) andere reden(en) ten grondslag ligt aan de bewegachterstand; denk bijv. aan een blessure, overgewicht of een vervelende ervaring (trauma). Door de samenwerking te zoeken met een specialist (voedingsdeskundige, kinderfysiotherapeut en psychomotorische therapeut) kan de ondersteuningsketen volledig gemaakt worden.

Meedoen aan de MQ-scan is een voorwaarde om mee te kunnen doen aan het extra aanbod. Dit traject wordt dan ook pas in gang gezet als besloten is om MQ- scan door uit te zetten op een of meerdere scholen. Op basis van MQ- scan worden scores inzichtelijk gemaakt en achterstanden bepaald en kan voortgang worden gemeten.

- Op initiatief van beleidsmedewerker onderwijs wordt een vervolgbijeenkomst gefaciliteerd om door te praten over vervolgaanbod. Hierbij sluiten aan: schoolcontactpersoon, eventuele MRT-er en specialisten. In dit overleg wordt besproken;
 - hoe het ondersteuningstraject (voor kinderen die dat willen) en het eventuele vervolgttraject hierop eruit komt te zien; waar wordt het georganiseerd, wanneer wordt het georganiseerd, is het een individueel of groepstraject?
 - Wat zijn de kosten van traject.
 - Waar geldstromen vandaan halen (verzekering/ PGB/ 'potjes')
 - Hoe betrekken we ouders?

3. Sept – Okt. Start implementatie MQ-scan

- De buurtsportcoach krijgt uitleg over de scan. Er worden video's aangeleverd over hoe de scan afgenomen kan worden. De buurtsportcoach overlegt met de leerkracht (of het contactpersoon van school) wanneer de scan wordt afgenomen.
- De eerste stap is om de 0- meting van de motoriek van de kinderen in kaart te brengen (scanmoment 1). Het voorstel is om de afname van de scan tijdens de reguliere gymlessen af te nemen.
- Centraal monitoren van MQ-scan, zodat de uitslagen ook gebruikt kunnen worden voor onderzoek
- Informatie delen met alle ouder(s)/ verzorger(s) van de deelnemende scholen. Hierin is beschreven wat de werkwijze is en hoe zij hier bij betrokken worden als het nodig is.
- Optioneel: een gemeentelijke campagne voeren zodat ouders op de hoogte zijn van de screeningsmomenten gemeente breed en meer open staan voor de screening.
- Optioneel: Ouderavond organiseren op de school waar naast uitleg over de MQ-scan ook een stuk educatie wordt gedeeld over het belang van bewegen bij kinderen.

4. Ntb: Evalueren resultaten MQ- scan

- Wat zijn de scores per school.
- Hoeveel kinderen kunnen extra ondersteuning gebruiken?
- Zijn onderlinge verschillen zichtbaar tussen scholen?
- Zijn er regionale verschillen zichtbaar?
- Waar liggen prioriteiten en hoe kan hier beleid op gevoerd worden?

5. Ntb: organiseren van vervolgaanbod ism MRT

Update 09-02-2021: Tessa van de Gelderse Sport Federatie is in gesprek met de Dorpsbeuk. Vanwege Covid-19 en de sluiting van de scholen heeft dit vertraging opgelopen. De uitvoering gaat sowieso plaatsvinden bij de Dorpsbeuk.

Budget:

Per start van het schooljaar 2021-2022 hopen wij op deelname aan MQ- scan van de volgende scholen:

- De Dorpsbeuk
- De Wittenbergschool
- De Korenmaat
- De Glashorst

Onderstaande kosten worden gerekend voor deelname aan de MQ Scan o.b.v. *standaard* licentie:

- 2 Scanmomenten per licentiejaar voor een onbeperkt aantal kinderen per school
- Hoofdaccount + één gebruiker per school
- Toegang tot de rapportages op leerling, klas en school niveau.

Eventueel kan (gemeentelijke) upgrade naar premium licentie worden aangeschaft. Hiermee krijgt de school en de gemeente toegang tot 4 standaard rapportages op regio/gemeente/provincie niveau:

1. Prestatie per school; alle scholen in een overzicht.
2. Prestatie per testronde; Testronde 1 en 2 van alle scholen
3. Prestaties per geslacht en leeftijd
4. Overview rapportage

Kosten premium licentie zijn € 395,- per jaar, per school excl. de eenmalige opstartkosten € 99.

Kosten implementatie MQ- scan (jaar 1) - 2021		
Onderdeel	Per school	Totale kosten

Kosten om met MQ te starten (opstartkosten en standaard licentie)	€ 398	€ 1592
Inzet JOS opstart docenten	€ 200	€ 800
Co- financiering school	- € 150,00	- € 600
Gereserveerd uit budget Sportakkoord 2021	€ 448	€ 1792

Kosten implementatie MQ- scan (jaar 2) - 2022		
<i>Onderdeel</i>	<i>Per school</i>	<i>Totale kosten</i>
Kosten om met MQ te starten (opstartkosten en standaard licentie)	€ 299	€ 1196
Kosten inrichting vervolgtraject (MRT)	ntb	ntb
Co- financiering school	- € 100,00	- € 400
Gereserveerd uit budget Sportakkoord 2022 tbv scholen	€ 199	€ 796
Gereserveerd uit budget Sportakkoord 2022 tbv MRT	ntb	ntb

(Potentiële) partners

- De Glashorst
- De Korenmaat
- De Wittenbergschool
- De Dorpsbeuk
- JOS
- Gemeente Scherpenzeel, afd. onderwijs
- Gemeente Scherpenzeel, afd. sport
- Marleen Blanken, Koter Koots
- Dirk Jan van Zanten, van Zanten Oefentherapie Cesar

Project coördinatie: JOS

3.2 Speelpleincoaches op scholen

Korte omschrijving: Na de inventarisatie ronde langs de scholen bleken scholen een overeenstemmende wens voor de pauzes: meer bewegen en minder conflicten. Maar hoe krijg je dat voor elkaar? Scholen hebben vaak niet de tijd of juiste mensen in huis om tijdens pauzes meer beweegactiviteiten te stimuleren en begeleiden. Bovendien is de pauze voor de leerkracht ook een belangrijk moment van opladen. Daarnaast is er op sommige scholen te weinig en/of incompleet spelmateriaal en varieert de beschikbare (speel)ruimte sterk per school. Is de ruimte beperkt, dan vinden scholen het lastig om daarmee om te gaan. In dit plan werken we de verkenning uit van het programma Move Mates. Move Mates is een programma ontwikkeld door Team Sportservice Utrecht.

Doelstelling en doelgroep

Move Mates lost eerdergenoemde knelpunten op door leerlingen uit groep 7 (of 8) op te leiden tot speelpleincoach. Zij bedenken en begeleiden, met behulp van speciale speelpleinkaarten, beweegactiviteiten voor hun jongere schoolgenoten. De speelpleincoaches werken door Move Mates aan hun zelfvertrouwen en leren:

- omgaan met verantwoordelijkheden;
- jongere kinderen begeleiden;
- hoe zij dingen kunnen uitleggen; en
- spreken voor een groep;
- 'scouten' en enthousiasmeren van potentiële speelpleincoaches groep 6 (de volgende groep 7)

Dat betekent niet alleen meer beweegmogelijkheden, maar ook meer structuur en regels op het plein. Het gevolg: minder conflict. Er ontstaat nieuwe interactie tussen jong en oud, waardoor niemand buitenspel hoeft te staan of zich hoeft te vervelen. De voorkeur gaat uit naar groep 7 omdat het beter past in hun jaarprogramma (groep 8 zit met cito/ musical etc) en omdat deze kinderen bij start volgend schooljaar de nieuwe aanwas speelpleincoaches kan begeleiden.

(Voorlopige) activiteiten en planning

Het programma bestaat uit:

- Cursus (dagdeel) voor 'speelplein supervisor' (door leerkracht, ouder, vakdocent, BSO- medewerker en/of buurtsportcoach)
- Opleiding' speelpleincoaches: één theorieles, drie praktijklessen en één evaluatieles
- Uitreiking certificaat

De scholen ontvangen speelpleinkaarten en 'coachhestjes' (en optioneel een materialenbox) voor invulling van het programma.

Fase 1 Oriëntatie: dec/ jan 2020

- Bepalen van actie- eigenaar.
- Verder uitwerken van (mogelijke) rol JOS in project.
- Hierbij kijken naar eventuele (lokale of regionale) samenwerkingen. Voor wie is het nog meer interessant om training 'speelplein supervisor' te volgen. Bijv. trainers van sportclubs of samen met buurtsportcoaches uit buurgemeente?
- Verdere inventarisatie naar interesse vanuit scholen voor Move Mates
 - Informatievoorziening door Move Mates
 - Wie (leerkracht/ ouder/ etc) wil cursus 'speelplein supervisor' volgen?
 - Onder welke voorwaarden starten?
 - Wanneer zou project passen in planning?
 - Welke andere samenwerkingen zijn er te bedenken?
 - Eventueel: ouders betrekken in dit stadium.
- Offerte opvragen bij Team Sportservice Utrecht. Globale kosten zijn al in kaart gebracht. Kosten zijn uiteraard afhankelijk van hoeveel scholen/ klassen er meedoen en hoeveel speelplein supervisors er opgeleid moeten worden. Als het er meer dan 5 in totaal zijn vinden meerdere trainingsmomenten plaats.
- Op basis van kostenplaatje GO/ NO GO bepalen? Indien GO gegeven wordt start volgende fase.

Fase 2 Voorbereiding en uitvoering: voorjaar (maart)- juli 2021

- Bericht naar ouders (en lokale media) over start project.
- In overleg met Team Sportservice datum + locatie bepalen voor cursus 'speelplein supervisor'
- Voorlichting groep 7 over programma Move Mates + inventarisatie naar interesse speelpleincoaches
- Inplannen en uitvoeren en afronden van opleiding speelpleincoaches.
- Evaluatieles speelplein coaches
- Evaluatie met partners; wat gaat goed, wat kan beter? Is er behoefte aan opfriscursus?

Fase 3 Start traject speelpleincoaches jaar 2: september 2021

Update 09-02-2021: Dit wordt aangeboden bij de Dorpsbeuk, vanwege Covid-19 en de sluiting van de scholen heeft dit vertragings opgelopen. Momenteel zijn wij de animo onder de overige 3 scholen aan het inventariseren.

Budget: Deze begroting is indicatie van kosten en op basis van meest simpele versie van programma en volledig uitgevoerd in Scherpenzeel. Dit kan minder worden als scholen uit buurgemeenten ook mee doen (die kunnen mee betalen). Co- financiering is een voorstel en staat nog niet vast.

Voorwaarde: programma vindt plaats bij minimaal 2, liefst 3 scholen (inspanningsverplichting zoeken 3^e school uit buurgemeente).

Totale kosten zijn €2280,00 waarvan €1800,00 vanuit het uitvoeringsbudget sportakkoord voor 2021 en 2022 samen.

(Potentiële) partners

- Scholen: De Glashorst, De Korenmaat, De Wittenbergschool, De Dorpsbeuk
- Ondersteuning: JOS, Gemeente Scherpenzeel, afd. Onderwijs en afd. Sport, Team Sportservice
- Scholen uit buurgemeenten (waarmee kosten zijn te delen)

Project coördinatie: JOS

3.3 Beweegroutes in de openbare ruimte

Korte omschrijving: Volgens de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) en de World Health Organisation (WHO) wordt aanbevolen dat kinderen minimaal 60 minuten per dag actief zijn. Het percentage kinderen en jongeren dat voldoet aan de NNGB laat een dalende trend zien. Daarnaast zijn kinderen de afgelopen tien jaar ook slechter gaan bewegen. Bewegen draagt bij aan meer zelfvertrouwen, een beter zelfbeeld, goede grof- en fijn motorische vaardigheden en een gezonde leefstijl op latere leeftijd. Kinderen spelen steeds minder buiten en bewegen minder dan vroeger doordat hun 'screen time' via computer, telefoon en televisie toeneemt en dit heeft nadelige gevolgen voor de ontwikkeling. Fysieke inactiviteit bij kinderen leidt tot verminderde lichamelijke fitheid, een verminderd motorisch niveau en tot een toename van de prevalentie van overgewicht en obesitas.

Buiten spelen is gezond en bewegen is belangrijk. Kinderen vinden buiten spelen leuk, maar spelen tegenwoordig vaker binnen en zijn dan met name aan het gamen. Ouders vinden vaak dat hun kind bij het buiten spelen voortdurend toezicht nodig heeft, omdat het onveiliger is geworden. Het is belangrijk om een veilige omgeving te creëren die aansluit bij de interesse en belevingswereld van de kinderen, onder andere met behulp van zogenoemde beweegroutes. Deze beweegroutes lenen zich ook erg goed voor andere doelgroepen om te gebruiken. In andere gemeenten zijn al met succes beweegroutes ontwikkeld en geïmplementeerd.

Doel: Het doel van dit plan is om inwoners van Scherpenzeel uit te dagen om meer en beter te bewegen. Schoolpleinen, parken en sportveldjes worden buiten schooltijd onvoldoende gebruikt. Deze plekken kunnen meer en beter benut worden als sport- en beweegplekken. Door het opzetten van beweegroutes (met beweegchallenges) worden kinderen en hun ouders op een leuke manier geactiveerd, op een manier die past bij hun interesse en belevingswereld. Op deze manier worden sport- en beweegplekken, parken en andere openbare ruimten weer beter gebruikt. Beweegroutes kunnen voor zowel jong als oud worden ontwikkeld. Hierdoor ontstaat een sociale en sportieve route in de wijk. De route kan zowel zelfstandig als voor begeleid bewegen en sporten worden gebruikt. Scholen kunnen de route gebruiken, sportverenigingen, fysiotherapeuten en bootcamp clubjes.

Doelgroep: (Groot)ouders met kinderen, buiten spelende kinderen, schoolgaande kinderen. Ook kunnen routes met een verschillende intensiteit uitgezet worden, zodat ook andere doelgroepen aangesproken kunnen worden zoals de jonge kinderen (4-8 jaar), schoolgaande kinderen (8-12 jaar), tieners, maar ook sportende vrienden/vriendinnen en bootcamp groepjes.


Omschrijving van activiteiten die gaan plaatsvinden

In het algemeen bestaat de ontwikkeling van elke beweegroute uit deze 4 stappen:

1. Kies, zoek, maak een route
2. Stimuleer meer bewegen onderweg
3. Maak een aanvullend beweegprogramma
4. Blijf de beweegroute structureel activeren

De kunst is om in de route zoveel mogelijk bestaande elementen op te nemen en daaraan een beweegstimulans te koppelen. Denk aan een bankje, lantaarnpaal, speeltoestel, stoeprand, betonelement, fietshekje, slagboom, boom et cetera. Dus niet perse allemaal nieuwe elementen, maar het benutten van de bestaande situatie.

De beweegstimulans

Aan de elementen die je onderweg tegenkomt, hangen kleine bordjes waarop bewegingen staan die je kunt doen bij, met of op het element. Of je dus de route volgt of niet, je komt deze beweegtips gewoon tegen. De bordjes geven de oefening aan en de intensiteit daarvan. Iedereen die ze ziet, kan iets doen. Er zijn ook speciale bordjes voor rollator en rolstoel mogelijk. Of speciale 'doe-het-samen-bordjes'. Naast de bordjes zijn er beweegideeën beschikbaar die gemaakt kunnen worden met wegeverf.  De beweegstimulans kan ook complexer. Naast de bestaande elementen kunnen extra elementen worden toegevoegd, van simpele boomstammen en straatmeubilair tot grotere speel- en sporttoestellen, zoals op schoolpleinen. Zo kan een eenvoudige route worden uitgebreid met meer mogelijkheden of doorontwikkeld worden naar een echt bootcamptraject. Dit is ook leuk als trainingsoptie voor sportclubjes.

Onderstaand overzicht betreft het voorziene aantal uit te voeren activiteiten, inclusief voorstel van uitvoeringspartner. De exacte afstemming met gemeente over precieze rol- en taakverdeling en het tijdschema is stap 1 van het proces. Er wordt dan ook een projectteam gesmeed met daarin iemand namens de gemeente t.a.v. openbare ruimte, met de regisseurs (deelplan actie-eigenaren) en overige geïnteresseerden. Ook actieve bewoners zijn van harte welkom de beweegroute uit te werken.

1. Inspirerende voorbereiding:

- Welke gemeenten hebben al een beweegroute, wat kunnen we daarvan leren?
 - Vb. voor ouderen, gebruikmakend van bestaand straatmeubilair:
<https://www.nijmegen.nl/fileadmin/bestanden/diensten/sport/KWIEK-beweegroute-Galgenveld-200922.pdf>
 - Vb. ontwerp pictogrammen: <https://www.obb-ingenieurs.nl/beweegroutes/>

2. Onderzoek naar het huidige mogelijkheden in Scherpenzeel

- In kaart brengen wat er is qua sport en beweegplekken in de gemeente, welke daarvan vormen vanzelfsprekend onderdeel van een beweegroute?
- Contact opnemen met scholen of schoolpleinen die buiten school voor dit doel gebruikt mogen worden
- Contact opnemen met inspiratiepartners voor goede ideeën
- Uitzoeken welke openbare ruimten extra voor dit doel gebruikt of ingericht mogen worden
- Uitzoeken welke ontwikkelingen gaan plaats vinden waar eenvoudig rekening kan worden gehouden met de wens van het toevoegen van een beweegroute, zoals de Centrumvisie

3. Onderzoek naar geschikte locaties voor beweegroutes

- Op basis van huidige voorzieningen, in kaart brengen welke wijken in aanmerking komen voor een beweegroute en langs welke plekken de route dus sowieso moet komen
- In kaart brengen waar de populatie woont die hier de meeste behoefte aan heeft
 - Denk aan wijken met het meeste overgewicht/ lage SES/ kinderen die niet bij een sportclub zijn aangesloten etc.
- Verbindend tussen plekken/buurtten
- Variatie in elementen/ Welke elementen zijn er in de route?

4. Inventarisatie waar behoefte aan is

- Meer concrete input van samenwerkingspartners: Wijkteams, participatieraad, inspiratiepartners, fysiotherapeuten die routes willen gebruiken, eigenaren van elementen die opgenomen kunnen worden in de beweegroute (scholen, instellingen)
- Input van doelgroepen: wat vinden gebruikers belangrijk bij de inrichting van de routes, welke plekken geven de doelgroepen aan?
 - Oa. door oproep naar bewoners en/of organisatie meedenk bijeenkomsten
 - Kinderen: in samenwerking met leerling-raad deelnemende scholen
 - Bootcampclubjes, personal trainers die al buiten aan de slag zijn, inspiratiepartners

5. Uitwerking gewenste beweegroutes

- Maken van een route, verzinnen van opdrachten per element, creatie van bordjes ter uitleg. Rekening houdend met:

- Een route vinden met voldoende variatie in potentieel aanbod (intensiteit, spiergroepen en doelgroepen)
- Verkeersveiligheid (werk binnen 30 kilometerzones of in parken en natuur- en recreatiegebieden)
- Sociale veiligheid en zelfstandigheid (sociaal toezicht)
- Eigendomssituatie ondergrond indien deze niet van de gemeente is en bij plaatsing van elementen nagelvast in de ondergrond
- Onderhoud en beheer van routemarkering en beweegstimulansen
- Veiligheid van eventuele extra beweegtoestellen
- Nadenken over verschillende opties, zodat het leuk blijft voor meerdere keren (dobbeloefeningen/ QR code/ app)?
- Afstemming met openbare ruimte gemeente: voorbereiding en plaatsing eventuele extra benodigde materialen

6. Implementatie

- Organisatie feestelijke kick-of/ opening van beweegroute ism samenwerkingspartners
 - Vb. leerlingen school X lopen route voor het eerst
- PR voor beweegroutes/ informatie delen mbv plattegrondjes
- Activeringspartners betrekken: zorgprofessionals, GLI-coaches, bsc'es, scholen, bedrijven (lunch wandelen), consultatiebureau (JGZ), keten overlegstructuur.

Budget

Het benodigde budget is afhankelijk van wie de kartrekkersrol gaat vervullen en hoeveel beweegroutes er worden beoogd. Indien de kartrekker iemand namens gemeente kan zijn, en we uitgaan van 3 routes, die elk ca. 10 beweegelementen bevatten, waarvoor geen extra speelelementen nodig zijn, zijn verwachte kosten in totaal: € 2.200. Zowel in 2021 als in 2022 wordt een bedrag van € 1.100 gereserveerd.

Partners:

- Gemeente: beleidsmedewerker sport en gezondheid
- Gemeente: beleidsmedewerker openbare ruimte, ontwikkeling centrum
- Projectgroepleden (nog verder samen te stellen)
- Buurtsportcoach(es) JOS
- Onderwijsinstellingen: De Dorpsbeuk en Korenmaat hebben al aangegeven open te staan om hun Leerlingenraad mee te laten denken. Overige scholen kunnen tzt worden benaderd, als het idee meer concreet is.
- Beweegexperts (als inspiratiepartners): Tot nu toe al positieve reacties van de FitFanaat, Active Fit and More, BijPrins, Fit20 Scherpenzeel en Fitnust. Daarnaast is ook TTCS benaderd.
- PR-partners: zorgprofessionals, GLI-coaches, JOS, scholen, bedrijven, consultatiebureau (JGZ), POH'ers, huisartsen

Projectcoördinator: Nog niet belegd, Gwen of Martijn. Gwen heeft ct gezocht met Jeroen Veenstra voor ruimtelijke ordening.

Subtotalen

3. Van jonges af aan vaardig in bewegen	2021	2022
3.1 MQ-Scan en MRT	€ 1.792	€ 2.000
3.2 Speelpleincoaches op scholen	€ 900	€ 900
3.3 Beweegroutes	€ 1.100	€ 1.100
Subtotaal	€ 3.792	€ 4.000

Preventieakkoord thema's

1. Actiethema: Gezonde omgeving

Korte toelichting

Meer dan de helft van de inwoners heeft overgewicht en Scherpenzeel ligt net iets onder het landelijk gemiddelde van kinderen die wonen in een kindvriendelijke leefomgeving, dit zijn redenen om aan de slag te gaan met deze thema's vanuit het preventieakkoord. Tijdens het vormgeven van het Sportakkoord is gebleken dat behoefte bestaat vanuit de keten om meer samen te werken met als doel het bevorderen van gezond leven zonder verslaving, eenzaamheid en valpreventie. Dit gaan wij doen door het creëren van bewustwording, beter signaleren en middels een preventieve aanpak.

1.1 Scherpenzeel voor een Rookvrije Generatie

Korte omschrijving: Iedere week opnieuw raken honderden kinderen in Nederland verslaafd aan roken. Ruim de helft van de rokers sterft aan de gevolgen ervan; elk jaar zo'n 20.000 Nederlanders. Roken kan ziekten veroorzaken zoals kanker, hart- en vaatziekten en luchtwegziekten. Ook van meeroken kunnen mensen ernstig ziek worden en er zelfs aan doodgaan, tot wel enkele duizenden per jaar. Ondanks deze harde feiten wordt het nog steeds te normaal gevonden dat kinderen beginnen met roken.

Scherpenzeel wil, volgens de aanpak van de Rookvrije generatie, een bijdrage leveren om kinderen rookvrij te kunnen laten opgroeien. Door (met name) plekken waar veel kinderen komen rookvrij te maken.

Het vertrekpunt van de Rookvrije generatie vormt opgroeiende kinderen. Kinderen die vanaf nu worden geboren:

- doorlopen het liefst al een rookvrije zwangerschap;
- gaan naar een rookvrije kinderopvang en school, en spelen in rookvrije speeltuinen;
- sporten op een sportvereniging waar niet meer gerookt wordt in de buurt van kinderen;
- leven in een wereld waar sigarettenpakjes moeilijk verkrijgbaar, onaantrekkelijk en duur zijn.

Zo beschermen we opgroeiende kinderen tegen de schadelijke gevolgen van (mee)roken en de verleiding om te gaan roken. Rookvrij opgroeien moet vanzelfsprekend zijn.

Doelgroep: Kinderen van 0 t/m 12 jaar

Doel: Rookvrij opgroeien vanzelfsprekend maken voor Scherpenzeelse kinderen. Ieder kind dat geboren wordt, moet de kans krijgen om volledig rookvrij op te groeien. Dit kan in een rookvrije omgeving, zonder de verleiding van glimmende pakjes en toegevoegde smaakjes aan (e-)sigaretten en met goede voorbeelden om zich heen.

Activiteiten en tijdsplanning

De Rookvrije Generatie heeft een aantal stappen uitgebreid beschreven op haar website, die erbij kunnen worden gepakt zodra de betreffende stap actueel is. We onderscheiden in dit plan 3 fases, waarvan de uitkomst van elke vorige fase de aanpak van de volgende fase bepaalt. Het is nog lastig hier een tijdsplanning aan te koppelen, maar gekoerst wordt op volledige doorloop van deze stappen gedurende 2021 en 2022.

Haalbaarheid en onderzoek:

1. Inventarisatie gemeente:
 1. Wat doet Scherpenzeel al aan rookvrij, op welke wijze is hier aandacht aan besteed in het huidige (gezondheids)beleid?
 2. Is er al eens contact geweest met GGD over hun ondersteuningsmogelijkheden hierover? (zie ook <https://rookvrijgeneratie.nl/wat-jij-kunt-doen/gemeenten/stappen-naar-rookvrije-gemeente/>)
 3. Inventarisatie gemeentelijke gebouwen: in hoeverre zijn de eigen gebouwen al rookvrij? In hoeverre zijn deze relatief makkelijk rookvrij te maken?
2. Inventarisatie overige organisaties:
 1. Welke andere gebouwen en terreinen zijn al rookvrij? Zoals: schoolpleinen, speeltuinen, kinderopvang, etc.

2. Welke gebouwen en terreinen komen daarnaast in aanmerking voor rookvrij? Welke organisaties horen hierbij?
3. In hoeverre is over de huidige rookvrije gebouwen en terreinen gecommuniceerd? Lopen externe organisatie tegen (handhaving) problematieken aan?
3. Kennisontwikkeling projectleider gemeente: contact met GGD en/of VGGM voor nodige ondersteuning, terugkijken van Webinar VNG t.a.v. Rookvrije omgeving voor gemeenten, doornemen mogelijke stappen en voorbeelden andere gemeenten
4. Draagvlak creëren (in- en extern)
 1. Intern: voor het interne draagvlak worden verschillende afdelingen en medewerkers meegenomen in het plan om zoveel mogelijk ruimten rookvrij te maken:
 - Sociaal domein: beleidsmedewerkers van het Sociaal domein breed worden meegenomen in het uitrollen van het (deel)plan, omdat zo alle domeinen en organisaties betrokken worden bij het rookvrij maken van ruimten in Scherpenzeel (Sport, Welzijn, Jeugd, Onderwijs, etc.).
 - Ruimte & Groen: daarnaast is het van belang dat beleidsmedewerkers van de afdeling Ruimte&Groen aansluiten, voornamelijk om overzicht te krijgen van alle openbare ruimten in de gemeente en welke hiervan al wel/niet rookvrij zijn.
 - Communicatie: ten slotte wordt Communicatie betrokken voor verspreiding en bewustmaking van de campagne.
 2. Extern: alle organisaties en voorzieningen in Scherpenzeel waar kinderen gebruik van maken worden betrokken bij dit deelplan. Denk hierbij aan de Breehoek (en daarin gevestigde of gekoppelde verenigingen en organisaties), sportverenigingen, scouting (heeft zichzelf al zelfstandig aangesloten bij de Rookvrije generatie), scholen, kinderopvang en zorg- en welzijnsinstellingen. De zorg- en welzijnsorganisaties worden betrokken vanuit het Welzijnsteam: een groot overleg met alle in Scherpenzeel betrokken zorg- en welzijnsorganisaties.
Belangrijke externe partners zijn ook VGGM en GGD, die gemeenten ondersteunen bij het rookvrij maken van openbare ruimten.

Vorbereiding

Indien er intern en extern voldoende draagvlak is, geeft de gemeente Scherpenzeel zelf het goede voorbeeld door de eigen gebouwen rookvrij te maken, waarna het in gesprek gaat met andere partijen die hun eigen terrein rookvrij kunnen maken

5. Beleidsvoorbereiding: Scherpenzeel maakt concreet welke stappen zij zal ondernemen om plekken waar veel kinderen komen rookvrij te maken
6. Scherpenzeel maakt de eigen gebouwen (voor zover nog nodig) rookvrij
7. Scherpenzeel bepaalt intern op welke wijze zij andere organisaties kunnen stimuleren, met ondersteuning van materialen, voorbeelden en stappenplannen van de Rookvrije Generatie (beleidsvaststelling).
8. Scherpenzeel overlegt met en mobiliseert externe relevante organisaties waar veel kinderen komen voor het rookvrij maken van hun terrein en ingang
 1. NB. Sportverenigingen worden onder andere geënthousiasmeerd door de Inspiratiebijeenkomst 'Een gezonde sportomgeving' ism JOGG (zie ook deelplan 1.3).
9. Scherpenzeel polst interesse van bedrijven en zorgorganisaties voor hun welwillendheid in een bijdrage om plekken waar veel kinderen komen rookvrij te maken.

Uitvoering

10. Aan de slag
11. PR over rookvrije ambitie
12. Monitoring, evaluatie, waarborging en handhaving

Budget: €500 per jaar voor de aanschaf van rookvrije materialen (zoals bordjes voor bij de ingang van een rookvrij terrein)

Cofinanciering: De gemeente zal zelf een belangrijke bijdrage leveren door *wordt nog aangevuld*)

Partners: Gemeente Scherpenzeel (projectleiding Vonne), Rookvrije generatie (tips en tools), VGGM (ondersteuning), JOGG (gezonde sportomgeving),

Uitvoeringpartners: Fitfanaat (ambitie ingang Breehoek rookvrij), De Breehoek, scholen, sportverenigingen, speeltuinorganisaties, Livia kraamzorg

Project coördinatie: Martijn

1.2 Gezonde schoolomgeving: Gezonde school

Korte omschrijving: Gezonde School is een bestaand programma dat scholen helpt om te werken aan een gezonde leefstijl. Volgens een stappenplan werkt de school aan verschillende thema's, met inzet van een Gezonde School-coördinator binnen de school en een externe adviseur van de GGD. Zo zorgen scholen ervoor dat een gezonde leefstijl dagelijkse praktijk wordt. De thema's waar scholen uit kunnen kiezen, zijn: voeding, bewegen en sport, roken en alcohol, welbevinden, relaties en seksualiteit, fysieke veiligheid, milieu en natuur, mediawijsheid en hygiëne

- De aanpak gaat uit van wat de school al doet, bouwt hierop voort en sluit aan bij de lokale wensen en behoeften.
- De aanpak bestaat uit zes stappen, verdeeld over drie fases: voorbereiden, uitvoeren en evalueren.
- Draagvlak is belangrijk voor het succes van de aanpak. Daarom is er aandacht voor draagvlak in elke stap.
- De Gezonde School-adviseur helpt bij elke stap advies en ondersteuning.

Doel:

Doel van dit plan: Alle scholen in Scherpenzeel laten kennismaken met de mogelijkheden van de Gezonde School aanpak en enthousiasmeren hiervan gebruik te maken, in het verlengde van de ambitie van de gemeente preventiethema's structureel onderdeel te laten uitmaken van alle organisaties.

Doel van de aanpak: Scholen doelgerichter en efficiënter laten werken aan een gezonde leefstijl van de leerlingen.

- *Gezonde School voor leerlingen*
- Leerlingen die gezond zijn, zitten vaak ook lekkerder in hun vel.
- Dat draagt bij aan betere schoolprestaties en het terugdringen van voortijdig schoolverlaten.
- Leerlingen maken sneller een gezonde keuze en hebben daar ook later in hun leven iets aan.
 - *Gezonde School op voor ouders*
- Dankzij Gezonde School zijn hun kinderen beter in staat zijn om gezonde keuzes te maken.
- Ouders kunnen bewust kiezen voor een school die een gezonde leefstijl belangrijk vindt en daar extra aandacht aan besteedt.
- Gezond gedrag wordt niet alleen thuis maar ook op school gestimuleerd. Dat maakt het voor ouders makkelijker om hun kinderen gezond op te voeden. Ook kunnen ouders thuis aansluiten bij 'lastige' onderwerpen die op school worden behandeld, zoals seksualiteit en drugspreventie.
 - *Gezonde School op voor medewerkers*
- Aandacht besteden aan een persoonlijk thema als gezondheid, maakt lesgeven voor veel medewerkers interessanter. Ze weten bovendien hoe ze gezondheidsproblemen signaleren en hoe ze daarop kunnen reageren.
- Doordat leerlingen beter in hun vel zitten en minder verzuimen, verloopt het leerproces beter. Dat vraagt minder energie van de leerkracht.
- Een Gezonde School draagt ook bij aan de gezondheid van medewerkers, waardoor het werken plezieriger wordt en het ziekteverzuim daalt.
 - *Gezonde School op voor de school*
- De Gezonde School-aanpak helpt uw school om prioriteiten te stellen en keuzes vast te leggen. Zo gebruikt u de schaarse tijd en financiën op school efficiënt en doelgericht.
- Een gezonde leefstijl van leerlingen is een gedeelde verantwoordelijkheid van school en ouders. De aanpak helpt u om de ouderbetrokkenheid te versterken.
- Met het vignet laat u zien dat uw school een Gezonde School is. Zo onderscheidt u zich als school die een gezonde leefstijl bevordert.

Doelgroep: De 3 onderwijsinstellingen in Scherpenzeel die nog niet met de Gezonde School aanpak zijn gestart: Glashorst, Korenmaat en De Wittenbergschool.

Activiteiten en planning:

1. Nov. – dec. 2020: De Gezonde School adviseur informeert de scholen 1 op 1 over de Gezonde School aanpak en de wijze waarop de school daarmee aan de slag kan. Indien dat meerwaarde heeft, sluit zij eens aan bij het onderwijsoverleg om dit onderwerp gezamenlijk te bespreken. Gezonde School de Dorpsbeuk kan hierbij als ambassadeur fungeren.
2. Nov. – jan.: De Gezonde School adviseur houdt contact met de beleidsmedewerker Onderwijs van de gemeente Scherpenzeel over manieren om de scholen extra te motiveren / stimuleren van het aanbod gebruik te maken
3. Feb.-maart 2021: De Gezonde School adviseur begeleidt de scholen met het doen van de ondersteuningsaanvraag.
4. Mei 2021: Scholen horen of zij voldoen aan de aanvraag en de begeleiding toegekend krijgen
5. Juni - oktober 2021: Scholen starten met de Gezonde School aanpak
6. Scholen die met de Gezonde School aanpak aan de slag gaan, krijgen elk de mogelijkheid gebruik te maken van een aanvullend werkbudget a € 300-, dat zij kunnen gebruiken ter aanschaf van benodigde materialen. Ook de al gestarte Gezonde School mag hier gebruik van maken
7. Jan. 2022: Gezonde School adviseur en beleidsmedewerker onderwijs evalueren eerste 'wervingsperiode': zij overleggen wat de gemeente aanvullend kan betekenen voor de scholen die met de Gezonde Schoolaanpak bezig zijn of gaan en in hoeverre er nog actie nodig is om scholen te motiveren die er nog geen gebruik van hebben gemaakt.

Budget:

De uren voor de inzet van de Adviseur Gezonde School van de GGD ter werving van de scholen worden niet doorgerekend. Bij daadwerkelijke ondersteuning worden de uren gefinancierd door het Rijk.

Partners: VGGM, gemeente Scherpenzeel, De Dorpsbeuk, Glashorst, Korenmaat en De Wittenbergschool

1.3 Gezonde schoolomgeving: Schoolfruit

Korte omschrijving: De EU-Schoolfruit regeling stimuleert kinderen samen in de klas fruit en groente te eten. Deelnemende basisscholen ontvangen 20 weken lang iedere week 3 porties groente en fruit voor alle leerlingen. En dat helemaal gratis dankzij financiering van de Europese Unie. In de gemeente Scherpenzeel maakt tot nu toe alleen de Dorpsbeuk gebruik van deze mogelijkheid. Met dit plan zegt de gemeente een inspanningsverplichting toe om ook de andere scholen te attenderen op deze mogelijkheid en ze te helpen de aanvraag te verzorgen. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre met lokale leveranciers kan worden gekeken naar levering van fruit in (een deel van) de andere 20 weken.

Doel:

Doel van dit plan: Alle scholen in Scherpenzeel laten kennismaken met de mogelijkheden van de EU Schoolfruit mogelijkheden en enthousiasmeren hiervan gebruik te maken.

Doel van de regeling:

- De consumptie van groente en fruit bij schoolkinderen stimuleren
- Kinderen gezonde eetgewoonten aan leren
- De afzet van groente en fruit bevorderen

Leerkrachten geven in evaluaties aan dat na afloop van het programma meer leerlingen groente en fruit mee naar school zijn gaan nemen en dat het programma een blijvend effect heeft op de groente- en fruitconsumptie van leerlingen. Ook geven leerkrachten aan dat de leerlingen meer soorten groente en fruit kennen en dat ze meer weten over het belang van gezonde voeding.

Doelgroep: De 3 onderwijsinstellingen in Scherpenzeel die nog niet gebruik maken van de EU Schoolfruit regeling: Glashorst, Korenmaat en De Wittenbergschool.

Activiteiten en planning:

Gebaseerd op data van het lopende schooljaar, data voor 2021-2022 kunnen iets afwijken

8. Voorjaar 2021: Beleidsmedewerker gezondheid/onderwijs van de gemeente Scherpenzeel informeert de scholen 1 op 1 over de EU Schoolfruit regeling en de wijze waarop de school daarmee aan de slag kan. Indien dat meerwaarde heeft, sluit zij eens aan bij het onderwijsoverleg om dit onderwerp gezamenlijk te bespreken. De Dorpsbeuk kan hierbij als ambassadeur fungeren.
9. September 2021: Beleidsmedewerker begeleidt de scholen met het aanvragen van de regeling.
10. Oktober 2021: Scholen horen of zij voldoen aan de aanvraag en de regeling kunnen volgen
11. November 2021 – april 2022: Scholen krijgen wekelijkse schoolfruit levering
12. Februari 2022: Beleidsmedewerker en scholen bespreken in hoeverre de regeling hen heeft gebracht wat ze ervan hadden verwacht en of er wensen/mogelijkheden zijn om de regeling met lokale leveranciers te verlengen t/m juni 2022.

Budget: De gehele EU Schoolfruit regeling wordt bekostigd door de EU. Inzet van de beleidsmedewerker vraagt geen aanvullende kosten.

Partners: Gemeente Scherpenzeel, De Dorpsbeuk, Glashorst, Korenmaat en De Wittenbergschool

1.4 Gezonde sportomgeving

Korte omschrijving: Met dit deelplan worden sportclubs geïnspireerd en geënthousiasmeerd om op simpele maar doeltreffende wijze aan de slag te gaan met één of meerdere van deze thema's, waarbij ze kunnen leren van elkaars tips&tricks en gebruik kunnen maken van enkele aanvullende ondersteuningsopties, om de kans van slagen nog groter te maken. In het kort gaat het om informeren, inspireren, motiveren en begeleiden.

Doel: Alle sportclubs in Scherpenzeel met een eigen sportaccommodatie op de hoogte brengen van de ambities op het gebied van een gezonde sportomgeving en hen motiveren met één of meerdere thema's aan de slag te gaan.

Doelgroep:

Primair: Sportclubs met een eigen sportaccommodatie

Secundair: Gemeentelijke accommodaties en sportclubs die daar actief zijn

Activiteiten:

1. We organiseren voor alle sportclubs met een eigen accommodatie de 'Inspiratiesessie gezonde sportomgeving', onder begeleiding van Academie voor Sportkader en de Team:Fit coach.
 - a. Er zal worden gekeken naar mogelijkheden dit samen met enkele buurgemeenten te organiseren, zodat meerdere sportclubs in de regio hier tegelijk van gebruik kunnen maken
 - b. Om de opkomst van deze sessie te verhogen, zal worden geprobeerd een partner te vinden die een bijzondere (gezonde) maaltijd wilt verzorgen voor deze doelgroep, als verleidelijke extra trigger (zoals: Sligro);
 - c. NB. Deze avond wordt niet alleen voor clubbestuurders georganiseerd, maar juist ook voor kantine commissieleden, gezien de relatie van hun werkzaamheden met het thema Gezonde sportkantine. Ook worden penningmeesters specifiek genodigd, om argumenten mbt kantine omzetverlies mee te bespreken (en het tegendeel te bewijzen)
2. Tijdens deze inspiratiesessie worden de ondersteuningmogelijkheden van de diverse thema's doorgelopen en clubs gemotiveerd met één van deze thema's aan de slag te gaan. Om het aantal clubs dat aan de slag gaat zo hoog mogelijk te maken, zorgen we dat:
 - a. Per club optimale begeleiding plaats vindt, zodat zij nooit zullen verzanden in 'iets niet weten';
 - b. Om te motiveren dat deelnemers aan deze inspiratiesessies daadwerkelijk aan de slag gaan, wordt het direct maken van een (1 op 1) vervolgspraak met de Team:Fit coach (over de gezonde sportkantine) of een buurtsportcoach (over rookvrij en/of alcoholbeleid) beloond, door de club bij uitvoering van acties een (thema-gerelateerd) startpakket te geven.
 - i. Invulling van deze startpakketten wordt in de volgende fase in samenwerking met de Team-Fit coach bepaald. Gedacht kan worden aan extra watertapkannen, kleding voor barpersoneel met het club-logo erop, presentatiemateriaal (broodjesschalen of krijtborden), bierviltjes met eigen club-foto's erop, etc.

3. Zodra dit proces eenmaal is ingezet, zal voortgang en ervaringen van die clubs met andere clubs blijvend gedeeld worden, ter blijvende motivatie en inspiratie.
 - a. Onder andere door het plaatsen van ervaringsverhalen in de lokale media en op de social media kanalen van sportorganisaties in Scherpenzeel.
 - b. Onder andere door flyers neer te leggen bij deelnemende verenigingen, om enthousiaste bezoekers van uit spelende partijen die op bezoek zijn, meteen te kunnen informeren.
 - c. Onder andere door tijdens de georganiseerde thema-avonden terug te blikken op de resultaten die inmiddels zijn behaald en nieuwe clubs op te roepen het goede voorbeeld te volgen

Budget: Er wordt voor 2022 een bijdrage gevraagd van € 400 van het Preventieakkoord.

Partners: JOS, JOGG, GGD, gemeente Scherpenzeel (Ineke), Rookvrije Generatie, NOC*NSF

Project coördinatie: JOS

Inhoudelijk: ondersteuningsmogelijkheden per thema

Roken:

- Campagne rookvrij kinderspel benoemen: Vanuit de campagne Rookvrij Kinderspel kunnen mensen tekenen op rookvrij.nl voor een rookvrije omgeving in de buurt.
 - o Er is ook een tool voor verenigingen, door middel van rookvrij.nl/maak-online-banner kunnen verenigingen een banner maken voor op hun eigen website. Die banner registreert het aantal handtekeningen op Rookvrij.nl voor hun vereniging en daarmee het draagvlak voor rookvrij voor hun eigen locatie
- <https://rookvrijgeneratie.nl/wat-jij-kunt-doen/sport/>: kosteloos adviesgesprek aanvragen, materialen downloaden (stappenplan, voorbeeldbrieven etc). Na implementatie: gratis borden aanvragen
- GGD:
 - o Beachflags lenen, voor bijvoorbeeld een feestelijke opening of bijzonder sportevenement
 - o Begeleiding: vragen beantwoorden, meedenken, ervaringen van andere verenigingen delen of de vereniging verbinden aan iemand die verder kan helpen.
 - o Samenwerking opzoeken met andere organisaties die in de buurt van de vereniging liggen en ook rookvrij willen worden.
 - o Meewerken aan een themabijeenkomst of een bijdrage leveren aan een bestaand overleg.
- Nederlandse Hartstichting: Voorlichting en leveren van materiaal.
- Team:Fit coach: begeleiding buurtsportcoaches (voorzien van optimale informatie ter verenigingsondersteuning)
- Stappenplan rookvrije accommodatie

Gezonde Sportkantine:

- Inzet Team:Fit coach
 - o Kosteloos advies
 - o Incl. Starterspakket (oa glazen watertap + promotiemateriaal)
 - o Incl. certificeringproces
- Media-aandacht voor de clubs die een certificering krijgen
- Clubs inspireren om de jeugd meteen ook mee te laten denken en te laten helpen
 - o Voorbeeld atletiekvereniging: jeugd kocht (goedkoop) fruit bij groenteboeren, schilden en sneden in de ochtend, maakten vruchtenmixen en verkochten deze voor €2,50 per beker. Gezond, lekker én grote marge!
- Nadenken over op welke wijze de kantine commissie blijvend kan worden gemotiveerd de gezonde keuze te stimuleren (het begint bij draagvlak, maar na verloop van tijd positief herinneren, is dan alsnog ook nodig)

Alcohol:

- <https://nocnsf.nl/alcohol-en-sport>

- Vanuit het Centrum Veilige Sport Nederland is er een service over verantwoord alkoholschenken. Dit is een informatiesessie van 1 dagdeel.
- Instructie Verantwoord Alkoholschenken voor barvrijwilligers (<https://www.brijderjeugd.nl/voor%2Dprofessionals/voorlichting%2Den%2Dtraining/Deskundigh eidsbevordering/IVA.html>)
 - Actie bedenken: per barvrijwilliger dat IVA af rondt, spaart club punten voor
 - Er bestaan ID-checkers waar gebruik van kan worden gemaakt
- Gebruik maken van NIX 18 materiaal
 - Toolkit voor sportverenigingen: <https://www.nix18voorprofs.nl/toolkit/details/?kit=38>
 - Voorbeeld brief
 - Filmpje voor clubs
 - Filmpje voor sporters
- Afspraak tussen gemeente en clubs: vrijwillige controle op verstrekking (incl beloning):
 - Voorbeeld Purmerend: <https://www.nix18voorprofs.nl/lokale-voorbeelden/voorbeeld/?vb=25>
 - Voorbeeld Tilburg: <https://www.nix18voorprofs.nl/lokale-voorbeelden/voorbeeld/?vb=22> en <https://www.loketgezondleven.nl/documenten/voorbeeld-stappenplan-vervolg-na-nalevingsonderzoek-voor-sportverenigingen>
- Clubs ondersteunen om beleid te maken, met bijvoorbeeld afspraken zoals:
 - Niet schenken aan dronken kantinebezoekers
 - Algemene huisregels voor gebruik van alcohol opstellen
 - Vragen naar leeftijd bij alcoholverkoop
 - (% van de) Barvrijwilligers hebben IVA gevolgd
 - Niet schenken op tijden dat jeugd sport
 - Alcoholhoudende drank mag niet mee naar buiten

1.5 Gezonde keus in de horeca

Korte omschrijving: Met dit project willen de horecaondernemers in samenwerking met de gemeente gezonde keuzes in de horecazaak meer ondersteunen en promoten naar kinderen jongeren in Scherpenzeel. Met onder andere bewustwording van wat men eet en welke alternatieven er geboden worden. Horecaondernemers zullen gezonde keuzes verruimen, met meer gezonde gerechten, en deze enthousiast en toegankelijk onder de aandacht brengen. De horecazaken werken daarin samen met promotie acties, met behulp van PR, (offline) acties als posters, viltjes, spelletjes en kleurplaten, en online acties met vlogs over nieuwe gezonde producten op facebook, insta & Snap.

Doel: Stimulans verandering eetgewoontes van kinderen en jongeren met behulp van lekkere gezonde gerechten op de menukaart van lokale horeca die op positieve wijze onder de aandacht worden gebracht.

Doelgroep:

- Kinderen onder de 13 jaar
- Jongeren van 13 /t/m 18 jaar

Activiteiten en tijdsplan:

1. Officiële oprichting werkgroep Gezonde Horeca
 - Horecaondernemers: BijThomas en Restaria de Pitstop (na eerste acties verder uit te breiden)
 - Beleidsregisseur economie en ondernemen en beleidsmedewerker jeugd gemeente Scherpenzeel
 - Josia Veenvliet, student Voeding & Gezondheid Wageningen en werkzaam in horeca
 - Eventueel later: Team:Fit coach van JOGG
2. Start ontwikkeling Gezonde Gerechten
3. Brainstorm promotie acties per doelgroep
 - Kinderen onder de 13 jaar: menukaart / kleurplaat actie, memory spel, speurtocht langs de "gezonde" horeca, speciale gerechten (vb. broodje AAP, bruine bol met pindakaas en banaan)
 - Jongeren van 13 /t/m 18 jaar: online acties, bierviltjes, goedkopere Healthy Milkshakes, home made Ice Tea, Social Media, Healthy Burger

4. Maken jaarkalender met gezonde promotie weken. Zoals:
 - Healty Week: aftrap week voor de Kerstvakantie
 - Per seizoen wisselen, dus in maart: Healthy Lentekriebels, met speurtocht kids
 - Summer Fit week Trampoline/luchtkussen, combi acties BikePark Scherpenzeel JOS
 - Stormachtig Herfstgerechten met Ballonnen Clown etc.
5. Treffen voorbereidingen intern
 - Gezonde gerechten in de keuken doorvoeren en op de menukaart zetten
 - Evt. kleine prijsaanpassing (gezonde keus iets goedkoper dan minder gezonde keus)
6. Treffen voorbereidingen extern (PR, promo acties, betrekken communicatiepartners)
7. Start uitvoering
8. Na eerste promotie week: betrekken overige horecaondernemers, stimuleren zelf ook de kaart gezond aan te passen en met vervolg promotieacties mee te doen

Budget:

Om de acties in 2021 te ondersteunen is een bedrag van € 600 gereserveerd uit het Preventieakkoord budget. *Cofinanciering:* De betrokken organisaties doen een tijdinvestering in ontwikkeling en organisatie, verruimen netwerk met lokale partijen/leveranciers, geven korting op gezonde producten, en zorgen voor operationele medewerking bij acties als speur-kroegen-tocht etc. Daarnaast worden –indien nodig- fondsen aangeschreven voor extra middelen.

Partners: Gemeente Scherpenzeel, lokale horecaondernemers (nu: BijThomas en Restaria de Pitstop), toeleveranciers, VVV, Heerlijk Scherpenzeel, JOS

Projectcoördinator: Steven

Subtotalen

1. Gezonde omgeving	2021	2022
1.1 Scherpenzeel voor een Rookvrije Generatie	€ 500	€ 500
1.2 Gezonde schoolomgeving: Gezonde school	€ 0	€ 0
1.3 Gezonde schoolomgeving: Schoolfruit	€ 0	€ 0
1.4 Gezonde sportomgeving	€ 0	€ 400
1.5 Horeca: gezonde keus	€ 600	€ 600
Subtotaal	€ 1.100	€ 1.500

2. Ketenaanpak

2.1 Scherpenzeels zorgorganisaties gaan voor Rookvrije start

Korte omschrijving: Elk kind heeft recht op een rookvrije start. Alle zorgprofessionals – van verloskundige tot jeugdarts – slaan daarvoor landelijk de handen ineen. Ze werken samen in de Taskforce Rookvrije Start. Het doel van de Taskforce is dat meer (aanstaande) ouders stoppen met roken en rookvrij blijven. De Taskforce bevordert multidisciplinaire zorg, agendeert het onderwerp en verbetert kennis van professionals en publiek.

Doel: Na de agendering van het onderwerp richting landelijke organisaties vanuit de taskforce, is het onze ambitie om ook alle relevante lokale organisaties in Scherpenzeel aan de slag te laten gaan met de toolkit 'Een rookvrije start'. Dit plan gaat over het verkrijgen van commitment van deze organisaties, zodat zij op hun beurt hun steentje kunnen bijdragen om cliënten bewust te maken van de gevolgen van roken (voor kinderen) en te helpen daarmee te stoppen.

Doelgroep: Zorgprofessionals in Scherpenzeel, die werkzaam zijn als: verloskundige, gynaecoloog, kraamverzorger, JGZ-professional, kinderarts, huisarts of verslavingscoach

Activiteiten en planning

1. Nov. – dec. 2020: Informeren en enthousiasmeren van alle relevante organisaties in Scherpenzeel, om de kans op het gebruik van de toolkit te verhogen en het succes ervan te vergroten
2. 2021 en 2022: De toolkit tijdens bestaande overlegstructuren op de agenda houden, blijven herinneren aan het belang van het gebruik ervan en organisaties vragen wat zij in het verlengde hiervan meer zouden kunnen en willen doen

Budget:

Voor het gebruik van de toolkit is geen aanvullend budget nodig. Indien op basis van deze aanpak organisaties komen met een nieuw / bijbehorend idee om het effect te vergroten, kan dit worden opgenomen in de preventieakkoord plannen van 2022.

Partners:

Partners die hun commitment al hebben afgegeven aan gebruik van de Toolkit een Rookvrije Start:

- Verloskundigenpraktijk de Vallei – Margreet
- JGZ – Ine Grootelaar

Partners wiens commitment is gevraagd voor gebruik van de Toolkit een Rookvrije Start en nog moeten reageren / na gebeld worden:

- Corina de Gier, jeugdarts VGGM
- Celine de Geus, namens alle huisartsen in Scherpenzeel (zij komt er namens hen bij ons op terug)
- Kraamzorgorganisaties Naviva, Kraamzus en Kraamzorg Livia

2.2 Alcohol: e-learning verloskundigen

Korte omschrijving: In het Nationaal Preventieakkoord is de ambitie opgenomen dat in 2022 70% van de verloskundigenpraktijken bewust bezig is met vroegsignalering en mogelijkheden tot het aanpakken van alcoholgebruik onder zwangeren. Het Trimbos Instituut is momenteel bezig met de ontwikkeling van een e-learning voor verloskundigen voor dit doel, die eind 2020 gelanceerd zal worden.

In deze e-learning ontvangen verloskundigen theorie over de prevalentie en de risico's van alcohol gebruik vóór, tijdens en na de zwangerschap. En krijgen zij tips en adviezen om hierover in gesprek te gaan met zwangere vrouwen. Trimbos Instituut werkt daarnaast samen met de KNOV (Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen) om nog meer ondersteunende materialen te ontwikkelen.

Doel: Alle verloskundigenpraktijken (nu en in de toekomst actief) in de gemeente Scherpenzeel verleiden om deze e-learning te volgen en actief met de problematieken rondom alcohol en zwangerschap aan de slag te gaan.

Doelgroep: *Directe doelgroep:* Verloskundigen die in Scherpenzeel werkzaam zijn.
Indirecte doelgroep: vrouwen die zwanger zijn of willen worden.

Activiteiten en planning

3. Nov. – dec. 2020: Informeren en enthousiasmeren van alle relevante organisaties in Scherpenzeel, en vragen om commitment om de e-learning te volgen zodra deze beschikbaar is én actief met de geboden handvaten aan de slag te gaan.
4. 2021 en 2022:
 - a. De e-learning actief onder de aandacht brengen en het gebruik ervan blijven aanmoedigen.
 - b. Naar aanleiding van ervaring met de e-learning actief vragen op welke wijze de gemeente de verloskundigenpraktijk verder kan ondersteuning t.a.v. dit thema.
 - c. Het Trimbos Instituut en KNOV actief blijven bevragen naar ontwikkelingen op dit onderwerp en daarin (communicatief) ondersteuning bieden

Budget:

Voor het gebruik van de e-learning is voor zover we nu weten geen aanvullend budget nodig. Indien na lancering blijkt dat er toch een bijdrage in kosten nodig is, zal in overleg met de verloskundigenpraktijk worden besloten in hoeverre het reservebudget voor dit doel kan worden benut.

Cofinanciering: De verloskundigenpraktijk zorgt zelf dat de verloskundigen deze e-learning binnen werktijd kunnen volgen.

Partners: Verloskundigenpraktijk de Vallei (heeft commitment afgegeven hiermee aan de slag te gaan).

Dit is tot nu toe de enige verloskundigenpraktijk in Scherpenzeel. Indien zich nieuwe praktijken in de gemeente vestigen, worden zij actief gewezen op de nadrukkelijke wens de e-learning te volgen.

2.3 Alcohol en drugspreventie jongeren

Korte omschrijving: De gemeente Scherpenzeel wil dat er zo min mogelijk jongeren in hun ontwikkeling worden geschaad door (alcohol of drugs) verslaving. Betrokkenheid van de ouders en het netwerk is daarbij erg belangrijk. Ook andere vormen van verslaving zoals game verslaving en gokverslaving behoeven een aanpak waarbij ouders en jongeren geïnformeerd worden en, indien nodig, passende hulpverlening krijgen.

Doelgroep: jongeren tussen de 13 en 23 jaar.

Doel: het percentage jongeren dat kampt met verslavingsproblemen neemt af.

Activiteiten en planning:

Februari 2021: Jeugdpoint en Iriszorg verzorgen een digitale ouderavond 'jeugd en verleidingen'. Er is succes geboekt met de deze vorm in andere gemeentes. Het zal gaan over alle vormen van verslaving. De respons op deze ouderavond kan richting geven aan een vervolgbijeenkomst.

Juni 2021. Er stond al een bijeenkomst met de kerken gepland, maar die werd uitgesteld i.v.m. Corona. Indien mogelijk vindt deze bijeenkomst alsnog plaats.

Op het gebied van alcohol-preventie blijft Scherpenzeel samen met andere gemeenten actief deelnemen aan 'Frisvalley'. Deze aanpak loopt het gehele jaar door en maakt geen aanspraak op budget vanuit het preventieakkoord.

Begroting: Iriszorg en Jeugdpoint kunnen de genoemde bijeenkomsten uitvoeren vanuit hun bestaande uren.

Projectcoördinator: Martijn, gemeente Scherpenzeel

Partners: CJG, Iriszorg, Jeugdpoint, Gemeente Scherpenzeel en de kerken.

2.4 Signaleerkwartiertje huishoudelijke hulp

Korte omschrijving: De gemeente Scherpenzeel wil de (vroeg)signalering van eenzaamheid onder inwoners - en specifiek onder ouderen - verbeteren. Uit cijfers blijkt namelijk dat 36% van de inwoners uit Scherpenzeel zich eenzaam voelt¹. Eenzaamheid is een probleem van elke leeftijd, maar komt vaker voor naarmate mensen ouder worden. Redenen hiervoor zijn bijvoorbeeld het verlies van partner, familie en vrienden en achteruitgang op fysiek en mentaal gebied.

Omdat (oudere) eenzame mensen vaak geen groot netwerk hebben en vaker op zichzelf zijn, zijn zij niet altijd zichtbaar voor de gemeente en maatschappelijke partners. Door meer aandacht te vragen voor (vroeg)signalering van eenzaamheid, wordt deze groep eerder zichtbaar en kan er hulp geboden worden om eenzaamheid te verminderen. Bijvoorbeeld door doorverwijzing naar groepsactiviteiten.

Doel: In de komende periode wordt onderzocht hoe (vroeg)signalering van eenzaamheid verbeterd kan worden. Hiervoor onderzoeken we twee mogelijkheden:

- 1) Verbetering van (vroeg)signalering van eenzaamheid door én met onze maatschappelijke partners. Samen met maatschappelijke partners worden verschillende initiatieven onderzocht om de signaalfunctie van professionals uit te bouwen. Een deel van de inwoners die zich eenzaam voelt ontvangt bijvoorbeeld huishoudelijke ondersteuning en/of thuiszorg. Met de aanbieders voor huishoudelijke hulp is contractueel afgesproken dat zij een signalerende functie hebben: bij veranderingen in de gezondheidssituatie, leefomstandigheden en sociale omgeving van inwoners, geven zij dit door aan de leidinggevende of gemeente. Eenzaamheid is echter niet altijd goed te herkennen. We willen professionals handvatten geven in het signaleren van eenzaamheid en hen bekend maken met het aanbod van (groeps)voorzieningen in Scherpenzeel.

Één van de initiatieven waaraan gedacht wordt is het geven van een training en het onder de aandacht brengen van de '[Signaleringskaart Eenzaamheid](#)'. Een ander idee is het instellen van een 'Signaalkwartier' waarbij de professional één kwartier per X maanden krijgt om in gesprek te gaan met de inwoner. Tijdens dit kwartier is het de bedoeling om wat meer tijd te nemen en stil te staan bij eventuele zaken waar de inwoner tegen aanloopt, waaronder eenzaamheid. In de komende periode wordt met maatschappelijke partners onderzocht of deze initiatieven draagvlak hebben en/of welke alternatieve initiatieven mogelijk zijn.

- 2) Verbetering van (vroeg)signalering van eenzaamheid door inwoners
Niet alleen maatschappelijke partners kunnen een rol spelen in het signalering van eenzaamheid onder onze inwoners: ook inwoners kunnen hierbij een rol spelen. In Scherpenzeel hebben we hiervoor Meldpunt Bezorgd ingericht. Inwoners kunnen terecht bij Meldpunt Bezorgd indien zij zich zorgen maken over ander, bijvoorbeeld in geval van ernstige eenzaamheid.
Uit de evaluatie van het afgelopen jaar blijkt dat er vrijwel geen meldingen worden gedaan bij Meldpunt Bezorgd. Dit kan aan de ene kant een goed teken zijn omdat het niet nodig lijkt te zijn om een melding te doen. Aan de andere kant lijkt het Meldpunt Bezorgd niet onder alle inwoners bekend. In de komende periode kan daarom onderzocht worden hoe het Meldpunt meer bekendheid onder inwoners krijgt. Daarnaast wordt onderzocht of en hoe we inwoners bekend kunnen maken met de signalen van eenzaamheid, bijvoorbeeld door communicatie hierover te verspreiden.

Doelgroep: Inwoners (18+) die zich eenzaam voelen, waarbij specifieke aandacht uitgaat naar ouderen van 75+ die signalen tonen van eenzaamheid.

Overzicht activiteiten en tijdsplan:

- o Jan. – Mrt. 2021:

Samen met maatschappelijke partners (o.a. huishoudelijke hulp en/of thuiszorg) de mogelijkheden verkennen om (vroeg)signalering onder medewerkers en inwoners te verbeteren.

1) De eerste periode wordt een verkenning gedaan waarbij samen met maatschappelijke partners wordt onderzocht in hoeverre zij in hun werk te maken krijgen met eenzaamheid (Op welke schaal hebben we te maken met eenzaamheid? Hebben zij te maken met specifieke doelgroepen die eenzaam zijn?).

Aan de hand van deze input worden de verschillende mogelijkheden van (vroeg)signalering onderzocht, zoals een training met behulp van de signaleringskaart en het instellen van een signaalkwartier. Samen met de maatschappelijke partners wordt draagvlak voor deze initiatieven onderzocht en wordt bekeken hoe deze

¹ [Eenzaamheid \(RIVM, 2016\)](#)

initiatieven in de praktijk geïmplementeerd kunnen worden.

2) Ook wordt onderzocht hoe signalering door inwoners op de kaart kan worden gezet (bijvoorbeeld door verspreiding van communicatiematerialen over het herkennen van eenzaamheid en/of de bekendheid van Meldpunt Bezorgd vergroten).

- Mrt – mei 2021:
 - 1) Voorbereiding en training om de (nieuw) gekozen werkwijzen te implementeren onder professionals Samen met de maatschappelijke partners (huishoudelijke hulp en/of thuiszorg) worden voorbereidende maatregelen genomen om de werkwijzen uit het verkenningstraject te implementeren.
 - 2) Verspreiding van communicatiematerialen (voor inwoners) over Meldpunt Bezorgd en/of het herkennen van eenzaamheid.
- Vanaf mei 2021:

Uitvoering van de gekozen werkwijzen en trainen van professionals door maatschappelijk partners (o.a. huishoudelijke hulp en/of thuiszorg).

Begroting: Voor de onderzoek- en brainstormfase is geen budget nodig, inspanningen worden geleverd door beleidsmedewerkers en maatschappelijk betrokken partners. De uitvoering van de beschreven activiteiten zal uiteindelijk gefinancierd worden door de maatschappelijke partners.

Om inwoners bewuster te maken van eenzaamheid en het herkennen hiervan bij andere inwoners, wordt communicatiemateriaal verspreid. Hiervoor wordt een bedrag gereserveerd van € 500.

Daarnaast zijn er kosten voor de kennistraining of het signaalkwartier. Tijdens de inventarisatie moet worden berekend om hoeveel dat gaat en op welke wijze dat betaald kan worden.

Betrokken organisaties: gemeente Scherpenzeel, Welzijnsteam (breed overleg tussen zorg- en welzijnsorganisaties), aanbieders huishoudelijke hulp, thuiszorgorganisaties.

Project coördinatie: Vonne en daarna Gwen

2.5 Valpreventie senioren

Korte omschrijving: Uit de ouderen- en volwassenmonitor die de GGD elke vier jaar afneemt bij zelfstandig wonende bewoners blijkt dat 16% van de 65-plussers in de laatste drie maanden voorafgaand aan het onderzoek is gevallen. Bij het toenemen van de leeftijd neemt ook het risico op vallen toe. Van de 75-plussers is dit percentage 21% en bij 85-plussers 28%. Bij ouderen met dementie kan het percentage vellers oplopen tot 66% (bron: UMC Utrecht). Een deel van de ouderen valt meerdere keren per jaar. Ondanks deze hoge cijfers is er waarschijnlijk toch nog een onderschatting van de problematiek, omdat de meeste valincidenten zonder letsel niet gemeld worden. Ook erkennen ouderen zelf vaak niet het hoge risico dat zij lopen om te vallen, en zijn zij zich nog onbewust van de grote gevolgen van een val zoals verlies van zelfstandigheid en traag herstel bij bijvoorbeeld een heupfractuur.

Bij vallen spelen diverse factoren een rol:

- het gebruik van medicatie
- moeilijk lopen en bewegen
- slecht zien
- duizeligheid
- obstakels binnen en buiten.

Gerichte integrale valpreventie is essentieel om deze problematiek een halt toe te roepen en is bovendien ook zeer goed mogelijk. Er is veel wetenschappelijk bewijs hoe het valrisico bij ouderen verminderd kan worden en er zijn meerdere (kosten)effectieve interventies beschikbaar. VeiligheidNL zet zich in om de kennis en expertise over valpreventie verder te verspreiden en om op een effectieve manier bij te dragen aan de oplossing van dit groeiende probleem.

Om de risico's te herkennen en te signaleren wil SWO-r scholing aanbieden aan vrijwilligers en professionals, meer inzetten op PR en communicatie over valpreventie aanbod naar de doelgroep en de Week van de Valpreventie aangrijpen om diverse cursussen en trainingen aan te bieden.

Doelgroep: Inwoners van Scherpenzeel die ouder zijn dan 75 jaar

Doel:

- Optimalisatie samenwerking binnen de keten
- Deskundigheidsbevordering van de keten aangaande vroeg signalering
- Optimalisatie aanbod valpreventie mogelijkheden
- Minder angst en valongevallen bij ouderen, waardoor zij een grotere actieradius kunnen houden

Activiteiten en planning

Activiteit	Wie	Planning
Scholing vrijwilligers en professionals: - Bezoekdienst 80+ - Seniorenvoorlichting - Zorgprofessionals	Fysiotherapeut/ ergotherapeut	Jan-maart 2021
Herkennen en signaleren van risico's	Vrijwilligers en professionals	Doorlopend (2021-...)
PR en communicatie	Gemeente/SWO	April-september 2021
Week van de valpreventie rollator training, training valpreventie, e-bike enzv	Alle 1 ^e lijns professionals	Oktober 2021
Passend aanbod maken en jaarlijks terugkerende activiteiten zoals voorlichtingsbijeenkomsten, dansworkshops, valpreventietrainingen, beweeg stimulerende activiteiten, rollatorkeuringen- en trainingen.	Alle 1 ^e lijns professionals	Okt-nov 2021

Betrokken partners:

Kartrekker: SWO-r in samenwerking met gemeente Scherpenzeel en mogelijk samenwerking met gemeente Renswoude.

In samenwerking met ketenpartners zoals: WMO medewerkers, thuiszorgorganisaties, huisartsen, fysiotherapie, ergotherapie, apotheek, maatschappelijk werk, kerken en vrijwilligersorganisaties.

Met name partners nodig in communicatie en werving deelnemers.

Budget:**2021:**

Scholing en cursusmateriaal: € 750

Inzet SWO-r algehele coördinatie scholing: € 2.150

Subtotaal: € 2.900

Cofinanciering:

- Inzet SWO-r aangaande activiteiten Week van de Valpreventie en PR t.w.v. € 2.150
- Inzet zorgprofessionals verzorgen activiteiten t.w.v. € ...
- Bijdrage gemeente Scherpenzeel t.w.v. € ...

2022:

Verzwaren activiteiten Week van de Valpreventie: € 1.500

Cofinanciering:

- Inzet SWO-r aangaande activiteiten Week van de Valpreventie en PR t.w.v. € 2.150,-
- Inzet zorgprofessionals verzorgen activiteiten t.w.v. € ...
- Bijdrage gemeente Scherpenzeel t.w.v. € ?

2.6 GLI-aanpak; duurzame koppeling met sport

Korte omschrijving: Met de GLI-aanpak werken volwassenen met overgewicht of obesitas aan hun leefstijl, eetgewoonten, hun patroon van bewegen en balans tussen in- en ontspanning en duurzame gedragsverandering ten aanzien van deze zaken. De interventie is wetenschappelijk bewezen en wordt gedekt vanuit de zorgverzekering. Wel is er een doorverwijzing van de huisarts nodig. De GLI duurt 2 jaar en bestaat uit groepsbijeenkomsten en individuele contacten.

De GLI wordt op dit moment in Scherpenzeel aangeboden middels het programma SLIMMER. Hierbij wordt de deelnemer begeleid door een leefstijlcoach, diëtiste en een fysiotherapeut.

Doel: De GLI motiveert de deelnemers tot regelmatig bewegen buiten de GLI om. Voor het daadwerkelijk bewegen moet de deelnemer zelf initiatief nemen en zoveel mogelijk aansluiten bij de mogelijkheden in de eigen omgeving. De buurtsportcoach kan de deelnemer helpen de weg te vinden naar deze mogelijkheden. De buurtsportcoach bij uitstek de persoon is die weet wat het lokale sportaanbod is in de wijk. Dus om het doel > minimaal 150 minuten per week matig intensief bewegen" te kunnen waarborgen, is inzet van de buurtsportcoach van groot belang.

Doelgroep

De GLI is er voor:

- iemand die gemotiveerd is om twee jaar lang te werken aan een betere leefstijl
- iemand die ouder is dan 18 jaar
- iemand met een overgewicht (BMI tussen 25 en 40 kg/m²)

Activiteiten

Vanaf februari/ maart 2021

- Tijdens volgende GLI traject komt JOS 2x iets vertellen over sportaanbod in gemeente.

Op termijn

- Organiseren van bijeenkomst tussen GLI aanbieders, buurtsportcoach en andere relevante partners (gemeente) om inzet JOS en vorm van begeleiding vast te stellen. VB: 5 groepsbijeenkomsten waarbij aan de hand van 'strippenkaart' geproefd kan worden aan lokaal sportaanbod.
- Nader uitwerken van strippenkaart; welke sportaanbieders doen er mee (eventueel onderwerp aandragen tijdens themasessie 'inclusief sporten'), welke tegemoetkoming/ potjes zijn er om gereduceerd tarief te kunnen aanbieden (plan: sportstimulering) en borging te garanderen.

Budget: Geen aanvullend budget vanuit Preventieakkoord nodig. De GLI aanpak wordt vergoed vanuit de basisverzekering.

Partners: JOS, TTCS, Gemeente Scherpenzeel (sport/ sociaal domein), huisartsen Eemland, leefstijlcoaches en diëtistenpraktijken die GLI aanbieden.

Projectcoördinator: Hans eerste gedeelte opgepakt, Huub zou dit daarna overnemen. Huub weet niet hoe het nu staat met SLIMMER, dit moet uitgezocht worden. Celine de Geus is projectmanager van de GLI. (Miranda geeft het door aan Huub om dit uit te zoeken).

Subtotalen

2. Ketenaanpak	2021	2022
2.1 Rookvrije start jeugdprofessionals	€ 0	€ 0
2.2 Alcohol: e-learning verloskundigen	€ 0	€ 0
2.3 Alcohol en drugspreventie jongeren	-	-
2.4 Signaleerkwartiertje huishoudelijke hulp	€ 500	€ 500

2.5 Valpreventie	€ 2.900	€ 1.500
2.6 GLI-aanpak; duurzame koppeling met sport	€ 0	€ 0
Subtotaal	€ 3.400	€ 2.000

3. Specifieke doelgroepen

Korte inleiding

Wij werken aan een inclusieve samenleving door specifieke doelgroepen te betrekken die momenteel nog niet goed genoeg mee kunnen doen in de samenleving. Vanuit Scherpenzeel is behoefte aan extra preventieve inzet voor mensen met laag geletterdheid, eenzaamheid, waardig ouder worden, allochtone moeders en jonge meiden in hun kracht zetten.

3.1 Signaleren en verminderen van laaggeletterdheid in Scherpenzeel

Korte omschrijving: Iedereen moet kunnen meedoen in de samenleving. Maar te veel mensen hebben nog moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. Om mee te kunnen doen heb je deze vaardigheden wél nodig. Daarom zetten gemeente Scherpenzeel en de bibliotheek zich in bestaande projecten op dit thema te optimaliseren of aan te vullen. Niet in de laatste plaats om te voorkomen dat laaggeletterdheid leidt tot hogere ziektekosten, schulden, isolatie, overmatig middelengebruik. De aanpak van laaggeletterdheid als preventief middel dus.

Doel van het project:

- De primaire doel is signalering en onderkenning van het probleem in Scherpenzeel. Op basis van landelijke statistieken zou er sprake zijn van circa 11% laaggeletterdheid (landelijk is het gemiddelde 12%). Het doel is om laaggeletterdheid als onderwerp te (blijven) agenderen en blijvend het percentage niet te laten vergroten.
- De ouders die aangeschreven worden om boeken te halen voor BoekStart bij de bibliotheek komt ongeveer de helft de boeken ophalen, dit aantal zou ook nog kunnen vermeerderen door bijvoorbeeld meer publicatie hieraan te besteden.
- Tot slot hebben we in Scherpenzeel een tekort aan taalmaatjes. Doelstelling van dit project zou ook moeten zijn om meer vrijwilligers te genereren om zich in te zetten als taalmaatje voor diverse doelgroepen.
- Het algehele doel van dit (deel)project is vooral om lezen onder de aandacht te brengen als een waardevolle en 'leuke' investering, zowel voor jong als oud!

Doelgroep: Het onderwijs (incl. 5 locaties kinderopvang), en dan m.n. training/opleiding leraren en kinderopvangmedewerkers, ouders, migranten, ouderen. Met name de laatste groep is nog weinig in beeld als het gaat om signalering van laaggeletterdheid.

Overzicht activiteiten en tijdspad/planning:

1. Bewustwording en onderkenning van laaggeletterdheid in onderwijs en bij ouders (eind 2020 start, geen einddatum)
2. Meer publiciteit voor onderwerp BoekStart en aansluiting bij Gelderse initiatieven omtrent laaggeletterdheid (2021 en 2022)
3. Introductie Digitale Voorleestas (begin 2021) door bibliotheek met ondersteuning vanuit Rijnbrink
4. Bewustwording van laaggeletterdheid bij intermediair kaders, signaleren en doorverwijzen van de laaggeletterden.
5. Meer vrijwilligers genereren om zich in te zetten als taalmaatje via het Taalpunt (2021)

Budget: Er wordt een bijdrage van € 750 aan het Preventieakkoord gevraagd ter ondersteuning van (nog ongespecificeerde) kosten van de projecten.

Cofinanciering: Daarnaast wordt een bijdrage gevraagd van gemeente, Provincie Gelderland (innovatiegelden) en de Bibliotheek Scherpenzeel

Partners: Gemeente, welzijnsorganisaties, thuiszorgorganisaties, consultatiebureau, verenigingen, eerstelijns gezondheidszorg, VluchtelingenWerk, scholen, schuldhulpverlening (IDH), kerkplein, Bibliotheek Scherpenzeel.

Projectleider: Hans

3.2 Onderwijs tegen eenzaamheid senioren

Korte omschrijving:

Scherpenzeel is een vergrijzende gemeente, waar veel senioren wonen. Ondanks dat er een groot sociaal netwerk actief is, waar veel ouderen terecht kunnen, weten niet alle ouderen het aanbod te vinden, of is het aanbod niet geschikt voor alle ouderen. Vaak gaat het niet eens om het willen doen van een activiteit, maar gaat het vooral om even gezien en gehoord voelen. Een klein praatje, een korte interactie. Kleine sociale extraatjes die de dag net wat meer glans geven.

De onderwijsinstellingen in Scherpenzeel erkennen dit grotendeels onzichtbare probleem en zouden graag iets betekenen om, met behulp van hun leerlingen, net wat vaker dat lichtpuntje op iemands dag te kunnen verzorgen. Dit initiatief past ook geheel in het landelijk programma Eén tegen eenzaamheid (maart 2018) en de hieraan gerelateerde actieprogramma. Zo wil de gemeente i.s.m. scholen een steentje bijdragen om eenzaamheid onder senioren te verminderen.

Doel:

Doel van dit plan: De onderwijsinstellingen van de gemeente te laten samenwerken om een kleine maar structurele bijdrage te leveren aan het thema eenzaamheid onder senioren.

Doel van de aanpak: Basisschoolleerlingen in de gemeente bewust maken van het grote aantal eenzame senioren in de gemeente en de rol die ze zelf kunnen spelen om iets voor hen te betekenen.

Doelgroep:

Eenzame senioren in Scherpenzeel die nog thuis of in een verzorgingstehuis wonen.

Activiteiten en planning:

1. Q1 2021: Tijdens het onderwijs overleg Scherpenzeel wordt met de onderwijsinstellingen besproken welke rol de scholen willen en kunnen spelen in het kader van eenzaamheid onder ouderen. Dit overleg wordt begeleid door een beleidsmedewerker van de gemeente, ter opstart van het traject. Diverse opties worden besproken en beoordeeld, zoals:
 2. Adopteer een verzorgingstehuis (<http://www.adopteeeenverzorgingshuis.nl>)
 3. Adopteer een opa/oma
 4. Leerlingen geven i-pad les aan ouderen
 5. Maak een praatje en een plaatje (gesprekje en tekening)
 6. Zwaairoute
 7. ...
2. Q1 2021: Op basis van de voorkeuren van de onderwijsinstellingen, worden de meest kansrijke opties besproken met andere relevante organisaties voor senioren in de gemeente. Zoals verzorgingstehuizen, SWO-sr en Steunpunt Scherpenzeel. Welke aanpak zien zij het meest kansrijk en uitvoerbaar? Welke rol kunnen deze organisaties vervullen ter ondersteuning van de onderwijsinstellingen om de gekozen activiteiten voor de juiste senioren te kunnen uitvoeren?
3. Q2 2021: Op basis van de gekozen aanpak in samenspraak met de benodigde organisaties, zorgen de coördinatoren van de onderwijsinstellingen ieder voor zich voor de nodige (interne) voorbereiding:
 - a. Informeren van docenten
 - b. Keuze van aanpak activiteiten per klas (behorend bij hun leeftijd)
 - c. Voorbereiding van klassenbijdrage
4. Q3 2021: De coördinatoren en relevante organisaties spreken samen een datum af, wanneer de aanpak wordt gestart. De gemeente ondersteunt desgewenst in communicatie en PR hierover. Afhankelijk van de gekozen aanpak en de bijbehorende frequentie van activiteiten worden PR-inspanningen ingepland.
5. 2022: Op basis van de gekozen aanpak wordt afgestemd op welke wijze verdere onderlinge afstemming, continue aanjaging en evaluatie nodig is.

Budget:

Er wordt zowel voor 2020 als 2021 een budget van € 500 in totaal gereserveerd ter ondersteuning van de uitvoering van de gekozen aanpak. De scholen bepalen onderling op welke wijze dit budget wordt ingezet.

Cofinanciering: De uren voor aanjaagrol van de gemeente en de ondersteuningsrol door organisaties voor senioren vormen onderdeel van de reguliere werkzaamheden.

Partners:

- Opstart traject: gemeente Scherpenzeel
- Onderwijs: De Dorpsbeuk, Glashorst, Korenmaat en De Wittenbergschool
- Uitvoeringspartners: SWO-sr, Steunpunt Scherpenzeel, Huis in de Wei, Bibliotheek Scherpenzeel (met Senioren web)

3.3 Waardig ouder worden

Korte omschrijving: De gemeente Scherpenzeel heeft zich aangesloten bij het 'Manifest waardig ouder worden'. Dit is een pact waarin meer dan 250 landelijke organisaties samen met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zich richten op het verbeteren van onder meer het leven ouderen en de ouderenzorg. Daarbij richten wij ons op 3 pijlers:

- Eenzaamheid onder ouderen signaleren en doorbreken
- Ervoor zorgen dat ouderen die langer thuis willen blijven wonen, ook daadwerkelijk thuis kunnen blijven wonen
- (Verpleeghuis)zorg verbeteren en vernieuwen

In Scherpenzeel hebben we verschillende voorzieningen en projecten waar ouderen aanspraak op kunnen maken, zoals de Inloop en activiteiten die aangeboden worden door SWO, maar ook voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning. Veel van deze initiatieven blijven echter beperkt tot één of een aantal organisaties, terwijl samenwerking tussen de verschillende betrokken organisaties de ouderenzorg naar een hoger niveau kan tillen.

Doel: Het uiteindelijke doel is het verbeteren van de ouderenzorg en de levensomstandigheden van ouderen in Scherpenzeel, waaronder bovengenoemde drie pijlers. Dit willen we bewerkstelligen door samen met de in Scherpenzeel aangesloten partners te onderzoeken welke voorzieningen voor ouderen er op dit moment zijn en hoe deze initiatieven doorontwikkeld kunnen worden. Daarnaast willen we samen met hen onderzoeken welke initiatieven er nog ontwikkeld kunnen worden en hoe we samen met de betrokken partners beter samen kunnen werken om de ouderenvoorzieningen in Scherpenzeel te verbeteren.

Doelgroep: Ouderen van 65 tot 95+ jaar die:

- Eenzaam zijn (en deze doelgroep eerder signaleren)
- Zelfstandig thuis wonen en in hun huidige woning willen blijven wonen
- In een verpleeghuis wonen

Expliciet ook aandacht voor oudere echtparen die samen in isolatie leven.

Overzicht activiteiten en tijdspad:

- Jan. – mrt. 2021: Verkenning huidige mogelijkheden voor ouderenvoorzieningen en -projecten, samen met de maatschappelijk betrokken partners.
Op dit moment lopen er een aantal initiatieven in Scherpenzeel, zoals:
 - De Inloop (ontmoetings- en informatievoorziening voor inwoners door Welzijn Scherpenzeel, Kwintes en Abrona);
 - Ontmoetingsgroepen en andere activiteiten voor ouderen (SWO);
 - Steunpunt mantelzorg en vrijwilligers van Welzijn Scherpenzeel;
 - Jaarlijkse welzijnsgesprekken van de SWO;
 - Verschillende Wmo-voorzieningen zoals wooncoaching, woonvoorzieningen en hulp bij huishouden.

Samen met bovenstaande partners onderzoeken we het huidige aanbod en bekijken we wat nodig is voor een doorontwikkeling van deze voorzieningen in de toekomst. Hierbij betrekken we ook de Beraadsgroep wonen, zorg en welzijn, alsook zorginstellingen, relevante Wmo-aanbieders, en huisartsen. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld signalering eenzaamheid en zorgmijding; mantelzorgondersteuning; activiteiten en

voorzieningen voor ouderen, preventieve cursussen voor ouderen, Wmo-voorzieningen en samenwerking tussen partijen.

- Mrt. – apr. 2021: Brainstorm met maatschappelijk betrokken partners welke aanvullende voorzieningen of projecten gewenst zijn.
- Vanuit het manifest Waardig ouder worden, kan gedacht worden aan:
 - Samenwerking en communicatie over aanbod van groepsactiviteiten voor ouderen verbeteren
Een van de meest effectieve manieren om eenzaamheid onder ouderen aan te pakken, is door het aanbod van (groeps)activiteiten te vergroten². Groepsactiviteiten zorgen voor een gevoel van samen zijn en vergroten daarnaast het sociale netwerk onder ouderen.
Scherpenzeel kent verschillende voorzieningen en (groeps)activiteiten voor ouderen. Deze voorzieningen zijn echter nog niet bij elke inwoner en/of maatschappelijke partner bekend. Om die reden willen we het bestaande aanbod de komende periode extra onder de aandacht brengen. Enerzijds door de samenwerking tussen verschillende partners te verstevigen. We willen hiermee bereiken dat partners elkaar makkelijker kunnen vinden en op de hoogte zijn van elkaar aanbod. Op die manier kunnen zij inwoners ook makkelijker doorverwijzen naar passend aanbod. De komende periode willen we het aanbod in Scherpenzeel daarom extra onder de aandacht brengen bij de verschillende maatschappelijke partners.
 - Digitale vaardigheidstrainingen aanbieden
De tijd waarin we leven maakt het bijna noodzakelijk om gebruik te kunnen maken van computers en internet. Het trainen van ouderen in digitale vaardigheden zorgt ervoor dat zij deel kunnen nemen aan de samenleving en hun digitale sociale contacten kunnen vergroten¹. In samenwerking met SWO en de bibliotheek willen we het cursusaanbod voor computercursussen daarom uitbreiden en onder de aandacht brengen. Ook wordt onderzocht of digitale vaardigheidstrainingen in samenwerking met het onderwijs geboden kunnen worden. Denk hierbij aan iPad-trainingen voor ouderen, gegeven door kinderen.
 - Fietstraining en valpreventie (zie ook deelplan Valpreventie)
Om langer thuis te kunnen blijven wonen, is het onder andere nodig om fysiek fit te blijven. Door middel van fietstrainingen en valpreventie willen we de fysieke zelfredzaamheid van ouderen bevorderen. In het preventieakkoord is hier een afzonderlijk deelplan voor opgesteld. SWO is hierbij de kartrekker: zij onderzoeken de mogelijkheden voor valpreventie trainingen. Vanuit het manifest Waardig ouder worden willen wij als gemeente de maatschappelijke partners met elkaar verbinden en hen ondersteunen bij het opzetten van dit deelplan.
 - Signaleren van eenzaamheid onder ouderen door training van professionals en vrijwilligers (zie ook deelplan Signalering huishoudelijke hulp)
Ouderen van 75 jaar en ouder zijn extra gevoelig voor eenzaamheid. We willen onze maatschappelijke partners handvatten geven om eenzaamheid vroegtijdig te signaleren. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld vrijwilligers van de Inloop door hen informatie te bieden over het herkennen van eenzaamheid onder ouderen. Daarnaast is er extra aandacht voor de (vroeg)signalering van eenzaamheid bij aanbieders van huishoudelijke hulp. Hiervoor is een apart deelplan opgenomen in het preventieakkoord (zie deelplan Signalering huishoudelijke hulp).
- Mei – aug. 2021: Voorbereiding en organisatie van de (nieuw)gekozen activiteiten, samen met partners
- Sept. 2021 – dec. 2021: Uitvoering van de (nieuw)gekozen activiteiten met en door de maatschappelijk betrokken partners

Budget: Voor de onderzoek- en brainstormfase is geen budget nodig, inspanningen worden geleverd door beleidsmedewerkers en maatschappelijk betrokken partners.

Er staat een reservering van € 1.500 uit het Preventieakkoord budget gealloceerd om de activiteiten te kunnen ondersteunen die uit de brainstormfase naar voren komen en gericht zijn op het vergroten van de actieradius van ouderen en op het ondersteunen van hun fysieke capaciteiten. Voordat deze € 1.500 daadwerkelijk wordt toegekend, wordt de stuurgroep het voorstel van deze activiteiten voorgelegd.

De uitvoering van de beschreven activiteiten zal uiteindelijk gefinancierd worden door de maatschappelijke partners. Naast bovenstaande reservering zal de gemeente Scherpenzeel in de jaarbegroting ook budget reserveren voor de uitvoering van dit deelplan (*wordt nu uitgezocht hoeveel*).

² [Wat werkt bij de aanpak van eenzaamheid \(Movisie\)](#)

Partners: Sociaal team gemeente Scherpenzeel, SWO, JOS, Welzijn Scherpenzeel, Bibliotheek Scherpenzeel, Karate Do, Zorggroep ENA, Beraadsgroep wonen, zorg en welzijn, huisartsen, Stichting Welzijn Ouderen Scherpenzeel-Renswoude (SWO), het Huis in de Wei, Vitras-Sante, Adviesraad Sociaal Domein, De Zonnebloem, Stichting MEE, Formulierenbrigade, Stichting de Schuilplaats, Stichting de Vluchtheuvel, Stichting Parousie, In de Buurt, ANJA Assisteert en andere aanbieders Wmo- en/of zorg.

Project coördinatie: Vonne

3.4 Sport- en cultuurvoorziening minima

Korte omschrijving: Elk kind telt en doet mee. Met name kinderen uit minimagezinnen kunnen daarbij een steuntje in de rug gebruiken. Ouders met een minimuminkomen (tot 130% van de bijstand) of in de schuldhulpverlening hebben vaak weinig financiële middelen om hun kinderen deel te laten nemen aan sport- en culturele activiteiten. Om die reden kunnen zij gebruikmaken van minimaregelingen en bijzondere bijstand. Door aanspraak te maken op deze regeling voor sport, cultuur en recreatie krijgen zij van de gemeente Scherpenzeel een financiële vergoeding voor sportlessen of een lidmaatschap van de sportvereniging. Ook andere activiteiten zoals bezoek aan museum, of bioscoop vallen onder de regeling. De regeling is echter nog niet bekend onder de gehele doelgroep. Met name de gezinnen met inkomen uit werk (tot 130% bijstand) of een andere uitkering dan de bijstand, maken weinig gebruik van de minimaregelingen. De komende tijd willen we de regelingen voor kinderen daarom extra onder de aandacht brengen, met name voor sport en cultuur. Want elk kind moet kunnen sporten en meedoen.

Doel van het project: In samenwerking met de maatschappelijk betrokken partners en sportverenigingen de minimaregeling onder de aandacht brengen bij kinderen en hun ouders met een minimum inkomen. We willen dit bewerkstelligen door communicatiemateriaal uit te breiden. Hierbij kan gedacht worden aan het ontwerpen van een 'minimaflyer' met uitleg over de regeling in combinatie met het sportaanbod in Scherpenzeel. Tevens willen we de informatie over de regeling verduidelijken op de gemeentelijke website en de Sociale Wegwijzer. In samenwerking met maatschappelijk betrokken partners en sportverenigingen willen we de flyer ook via hun kanalen onder de aandacht brengen. In samenwerking met onder andere sportverenigingen, JOS, scholen en culturele instellingen willen we daarnaast kijken hoe we de aanvraag voor de minimaregeling voor kinderen kunnen versimpelen.

Doelgroep: Kinderen tot en met 18 jaar uit gezinnen die:

- een (bijstands)uitkering ontvangen;
- in de schuldhulpverlening zitten;
- een minimum inkomen tot 130% bijstandsniveau ontvangen.

Overzicht activiteiten en tijdspad:

1. Jan. – mrt. 2021: Ontwikkelen van communicatiemateriaal en samenwerking opzoeken met maatschappelijk betrokken partners en sportverenigingen voor verspreiding. Om de minimaregeling en specifiek daarbij ook het sportaanbod onder de aandacht te brengen, stellen we een flyer op. Hierin wordt zowel de regeling toegelicht, maar is ook aandacht voor de sportmogelijkheden in Scherpenzeel. In een brainstormsessie met de maatschappelijk betrokken partners en sportverenigingen wordt onderzocht welke informatie er benodigd is voor de flyer en hoe we de voorzieningen zo goed mogelijk onder de aandacht kunnen brengen. Hierbij kan gedacht worden aan het meegeven van flyers aan minimagezinnen die al lid zijn van een sportvereniging, maar tot nu toe nog niet bekend zijn met de regeling. Een andere mogelijkheid is het opzetten van een (out-of-the-box) campagne (denk bijv. aan een 'talentscout' programma waarbij kinderen uit minimagezinnen door hun omgeving worden aangedragen als 'sporttalent' en zich met behulp van de minimaregeling in kunnen schrijven bij een sportvereniging).
2. Mrt. – juni 2021: Bijeenkomst(en) organiseren om de mogelijkheden voor het versimpelen van de aanvraag van de minimaregelingen voor kinderen. Hierbij valt te denken aan de manier van aanvragen, doorverwijzingen en signalering kinderen in armoede. Aan de hand van de bijeenkomst(en) wordt het proces van aanvraag versimpeld.
3. Vanaf juni 2021: campagne waarbij de regeling onder de aandacht wordt gebracht, onder andere door verspreiding van flyers door de gemeente Scherpenzeel, maatschappelijk betrokken partners en sportverenigingen.

In samenwerking met JOS en sportverenigingen willen we tijdens de Nationale sportweek (september 2021) extra aandacht vragen voor de regeling. Tijdens de Nationale sportweek worden inwoners gestimuleerd om vaker te bewegen en wordt het lokale sportaanbod van sportverenigingen onder de aandacht gebracht. In de communicatie naar inwoners kunnen sportverenigingen de minimaregeling hierbij extra onder de aandacht brengen.

Budget: We vragen een reservering van € 450 aan om folder-/flyermateriaal te ontwerpen. Daarnaast reserveren we geld voor de campagne en het onder de aandacht brengen van de regeling bij inwoners en maatschappelijke partners.

Voor de brainstormsessie en verspreiding is geen budget nodig, inspanningen worden geleverd door beleidsmedewerkers en maatschappelijke organisaties.

Partners: Sociaal team gemeente Scherpenzeel, sportverenigingen, scholen, de voedselbank, CJG, IDH Schuldhulpmaatjes, Formulierenbrigade, Vluchtelingenwerk, Algemeen maatschappelijk werk, Adviesraad Sociaal Domein, kerkelijke organisaties, huisartspraktijken, JOS.

Project coördinatie: Vonne en Tanja

3.5 Opvoedondersteuning allochtone moeders

Korte omschrijving: Dit plan beschrijft het bieden van opvoedondersteuning aan allochtone moeders in Scherpenzeel, aan de hand van de Triple P methodiek. Deze methodiek gaat uit van een positieve manier van opvoeden, op een laagdrempelige manier. Hierbij kunnen we indien nodig aansluiten bij de taal van de deelnemers. De moeders oefenen met elkaar en onder begeleiding van trainers, waarbij een belangrijk onderdeel het peer-to-peer contact, het uitwisselen van ervaringen en het 'van elkaar leren' vormt. Zodat de moeders uiteindelijk de opvoedstijl uit hun land van herkomst en de manier waarop hun kinderen opgroeien in Nederland op goede manier kunnen combineren. En kunnen inspelen op zaken die in Nederland belangrijk zijn voor hun kinderen, die ze via bijvoorbeeld school wel mee krijgen.

Doelgroep: allochtone moeders in Scherpenzeel

Doel: Het doel van dit programma is dat de moeders na dit proefjaar zelfvertrouwen hebben, inzicht hebben in hoe zij hun kinderen kunnen opvoeden in de Nederlandse cultuur (bv qua structuur, straffen/belonen) en dat zij wegwijs zijn in de lokale initiatieven die er in Scherpenzeel zijn (voorkomen van isolement). Tijdens de bijeenkomsten kunnen de moeders op een veilige manier oefenen met de Nederlandse taal, ervaringen uitwisselen en oefenen met het meedoen in de Nederlandse maatschappij.

Beschrijving activiteiten:

Ter voorbereiding:

- Buurtgezinnen en de ambulante hulpverleners van de gemeente zorgen voor een folder, die bij collega's, scholen, consultatiebureau, peuterspeelzaal/kinderopvang, maatschappelijk werk, Vluchtelingenwerk, bibliotheek e.d. onder de aandacht wordt gebracht. We vragen deze samenwerkingspartners om actief moeders uit de doelgroep te benaderen en hen met hun akkoord aan te melden.
- Na 4 weken hopen we voldoende aanmeldingen te hebben om te starten (minimum van 5 moeders). Met de moeders spreken we een tijdstip af voor de bijeenkomsten (1x per maand). Gaandeweg kunnen zich moeders aansluiten tot een maximum van 10 moeders per maand aanwezig.
- Ook stemmen we af met de Breehoek voor de ruimte (bij voorkeur het Grand Café) en met de Speeltheek voor het lenen van speelgoed voor de kleintjes. (4 weken)

Uitvoering:

- We houden maandelijkse bijeenkomsten van ca 1,5 uur in een groepje, bij voorkeur in de Breehoek, en zullen de deelnemers kennis laten maken met lokale initiatieven die er zijn, zoals het Ouder-Kind Kaffee en taalbijeenkomsten in de bibliotheek.
- We houden 1 x een creatieve bijeenkomst met de moeders.

- Om laagdrempelig te zijn, zorgen we dat de moeders ook kleine kinderen mee kunnen nemen (baby-peuter leeftijd).
- De moederkring zal gedurende een jaar proefdraaien en daarna worden geëvalueerd.

Budget

De totaalkosten betreffen het huren van een ruimte in de Breehoek, inclusief koffie en thee, aanschaf van foldermateriaal, pennen, werkboekjes, creatief werkmateriaal en gebruik van speelgoed uit de Speel-o-theek. Deze kosten betreffen voor een traject van 1 jaar € 1.200 (€ 100 per maand). Dit budget is toegekend voor het eerste traject. Voordat het tweede traject kan starten in 2022, is op basis van de evaluatie van het eerste traject opnieuw toekenning van de stuurgroep nodig. Het bedrag a € 400 daarvoor staat gealloceerd (o.b.v. 4 maanden in 2022).

Traject	2021	2022
Traject 1	Bij aanvang in mei: 7 maanden = € 700	Nog 5 maanden resterend: € 500
Traject 2	-	Start 2 ^e traject in sept., nog 4 maanden in 2022: € 400
Totaal per jaar	€ 700	€ 900

Cofinanciering: De organisatie uren voor het gehele traject worden (zonder extra kosten) verzorgd door de betrokken partners.

Partners:

- Constanja de Vries van Buurtgezinnen.nl – Constanja kent de gemeenschap en heeft veel ervaring met het opzetten van lokale initiatieven. Zij zorgt voor steungezinnen, maatjes enz. en kan goed de verbinding leggen. Constanja heeft o.a. het Ouder-Kind Kaffee opgezet in Scherpenzeel.
- Betty Haitzma en Henrieke Paalman – ambulante hulpverleners gemeente Scherpenzeel. Betty en Henrieke zijn ervaren Triple P – trainers en hebben ervaring met het opzetten en draaien van een moederkring voor allochtone moeders.
- Communicatiepartners voor het werven van deelnemers, zoals scholen, consultatiebureau, peuterspeelzaal/kinderopvang, maatschappelijk werk, Vluchtelingenwerk en de bibliotheek.

Projectcoördinator: Vonne, gemeente Scherpenzeel

3.6 Meidentraining

Korte omschrijving: In een traject van tien wekelijkse interactieve dynamische groepsprogramma's van 1,5 uur wordt er gewerkt aan de sociale competenties, talenten en weerbaarheid van de meiden volgens de You!ng-methodiek. De training zal worden gegeven door de jongerenwerker van Jeugd-Punt en de ambulante hulpverlener van gemeente Scherpenzeel. De methode is preventief en werkt integraal vanuit de volgende thema's: zelfbeeld, lichamelijke & seksualiteit, talenten & maatschappij en sociale ontwikkeling. Alle programma's zijn beschreven met een theoretische achtergrond en werkbladen. Ouders worden betrokken in dit traject door middel van ouderbrieven en een ouderavond. De methode is zowel geschikt voor meiden met externaliserende problematiek als internaliserende problematiek.

De doelgroep: Meisjes van 12- 17 jaar in Scherpenzeel

Doel: Het vergroten en versterken van de eigen kracht en weerbaarheid van tienemeiden die een verhoogde kwetsbaarheid hebben rondom hun emotionele, sociale en seksuele ontwikkeling.

Tijdspad

Jan. –feb.: PR en werving deelnemers

Maart-juni 2021: Wekelijks plaatsvinden van meidentraining (10 weken lang). Start bij een minimumaantal van 8 deelnemers.

Begroting

Totaalkosten:

- 10 bijeenkomsten van 2 uur (incl. voorbereiding), 1 ouderavond van 2 uur, 5 uur aan overleg en contacten met ouders. In totaal: 27 uur per trainer per traject. 27 uur * 2 trainers * € 65 per uur = €3.510,-
- € 100 materiaalkosten
- Totaal € 3.610

Toegekend budget vanuit Preventieakkoord per jaar: € 1.755 (o.b.v. alle deelnemers uit Scherpenzeel. Dit bedrag kan worden verlaagd indien ook deelnemers uit andere gemeenten deelnemen). Voor 2022 staat hetzelfde bedrag gealloceerd, dat definitief wordt toegekend op basis van de resultaten van het eerste jaar.

Cofinanciering: De uren van Jeugd-Punt passen binnen de doelstelling en begroting van de huidige subsidie, daarmee is 1 trainersfunctie vervuld. Ook materiaalkosten voor de training worden uit dit budget betaald. Overleg tussen trainer, coördinator en beleidsmedewerker valt binnen de huidige uren.

Betrokken organisaties en personen: Ambulant hulpverlener van gemeente Scherpenzeel (verzorgen training), jongerenwerker van Jeugd- Punt (verzorgen training), coördinator Sociaal Team en contactpersoon You!NG-methodiek (begeleiding van proces), CJG, Jeugd-Punt en scholen (ondersteuning in werving deelnemers).

Projectcoördinator: Jouwerke, gemeente Scherpenzeel

Subtotalen specifieke doelgroepen

3. Specifieke doelgroepen	2021	2022
3.1 Laaggeletterdheid	€ 750	€ 750
3.2 Onderwijs & eenzaamheid senioren	€ 500	€ 500
3.3 Waardig ouder worden	€ 1.500	€ 1.500
3.4 Sport- en cultuurvoorziening minima	€ 450	€ 450
3.5 Opvoedondersteuning allochtone moeders	€ 700	€ 900
3.6 Meidentraining	€ 1.755	€ 1.755
Subtotaal	€ 5.655	€ 5.855

Letterlijk sámen naar een vitaler Scherpenzeel

De plannen in dit Sport- en Preventieakkoord zijn het resultaat van de inspanningen van vele lokale organisaties in Scherpenzeel, die in verschillende thema groepen wensen en behoeften hebben gedeeld, over oplossingen hebben nagedacht en nieuwe samenwerkingen zijn gestart. Ondanks dat er al veel denkwerk is verricht, zijn de plannen niet tot in detail vastgepind. Naar aanleiding van voortschrijdende inzichten, inventarisatie stappen en extra te betrekken partners, zullen de plannen gaandeweg worden aangescherpt. Per plan is een kartrekker aangesteld die zal de coördinatie zal verzorgen van verdere ontwikkeling en uitvoering van het plan. Dit is ook de persoon die in overleg met de stuurgroep bewaakt dat het gereserveerde of gealloceerde budget juist wordt besteed.

De stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit een groep mensen die elk een domein vertegenwoordigen die in de plannen actief zijn geweest vanuit sport, onderwijs, zorg, welzijn en gemeente. Deze stuurgroep heeft zorggedragen voor een eerlijke verdeling van de gelden voor 2021, kijkt kritisch naar het gestelde doel versus de behaalde resultaten, zal gedurende de verdere ontwikkeling en uitvoering als klankbord voor de kartrekkers fungeren en bepaalt in 2021 opnieuw de budgetaanvraag voor 2022, waarop in deze versie van de plannen al een voorschot is gegeven. De stuurgroep bestaat uit:

Gwen van de Linden (gemeente Scherpenzeel)	Anne Suijdendorp (De Dorpsbeuk - onderwijs)
Miranda Wassink (JOS - jeugd)	Alfred Haaksma (Bibliotheek Scherpenzeel – sociaal)
Lionel Thompson (DOTO - sport)	Henk Rijners (SWO-sr - Welzijn)

aBorging via gemeente en JOS

De gemeente Scherpenzeel en JOS hebben - naast vertegenwoordiging in de stuurgroep - een belangrijke extra rol binnen elk deelplan, vanwege haar huidige verbindende en stimulerende rol. Om de continuïteit van de deelplannen te waarborgen, zullen Gwen van de Linden en Miranda Wassink -daar waar zij nog niet inhoudelijk al betrokken zijn- een aanjaagrol vervullen om de gestelde doelen daadwerkelijk te behalen.

Wilt je de uitgebreide plannen lezen, meedenken en/of meewerken aan de vervolgactiviteiten? Of heb je andere inhoudelijke vragen? Neem contact op met Gwen van de Linden: G.linden@scherpenzeel.nl of Miranda Wassink: Miranda.Wassink@geldersesportfederatie.nl.

Colofon

Projectleiding en redactie Rianne Schenk (Pure Lemons), sport- en preventieformateur
Emma Poelman (DSP-groep), sport- en preventieformateur

Redactie G van der Linden
Vormgeving G van der Linden, Communicatie

Meer weten of vragen over dit Sport- en Preventieakkoord

Gwen van de Linden, gemeente Scherpenzeel, E: G.linden@scherpenzeel.nl

Miranda Wassink, Jeugd in Ontwikkeling Scherpenzeel, E: Miranda.Wassink@geldersesportfederatie.nl

Samenwerkingspartners

 <p>Livia kraamzorg Als babies konden kiezen.</p>	 <p>VV SCHERPENZEEL</p>	 <p>BIJ PRINS</p>
 <p>Red bird logo</p>	 <p>TENNISVERENIGING DE BREE</p>	 <p>KARATE-DO INTERNATIONAL 剛柔流空手道</p>
 <p>Verloskundigenpraktijk De Vallei</p>	 <p>AWA logo</p>	 <p>FITNUST</p>

raak!
PRIKKELENDE COMMUNICATIE

Jeugd
punt

Veiligheids- en Gezondheidsregio
Gelderland-Midden

fit20
Fit in 20 minuten per week

RES
TARIA
DE PITSTOP



Buurtgezinnen.nl
gezinnen voor gezinnen

de Bibliotheek
Scherpenzeel

Jeugd in Ontwikkeling Scherpenzeel



Bij Thomas
koffiebar • lekkers • leuk

GV DOTO
SCHERPENZEEL

Bij Thomas
koffiebar • lekkers • leuk

active
fit and more

Korenmaat
CHRISTELIJKE BASISCHOOL

de Wittenberg
SCHERPENZEEL
op goede basis samen groeien

De Glashorst
CHRISTELIJKE BASISCHOOL

HAPPY KIDS
KINDERDAGVERBLIJF EN
BUITENSCHOOISE OPVANG

